

บทที่ 4

บทวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบาย การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ เรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติ

บทนี้จะเป็นบทวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตในระดับพื้นที่ปฏิบัติงาน และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก่อนอื่นจะได้กล่าวถึงนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรม จากนั้นจะเป็นการกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจะได้มีการนำเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

นโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของเรือนจำกลางคลองเปรมในปัจจุบัน

ปัจจุบันเรือนจำกลางคลองเปรมได้ถูกจัดตั้งให้เป็นเรือนจำความมั่นคงสูงแห่งหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีอำนาจการควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษ ตั้งแต่ 15 ปี จนถึงกำหนดโทษประหารชีวิต มีผู้ต้องขังทั้งที่กระทำความผิดในคดีทั่วไปและผู้ต้องขังที่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษคุมขังปะปนรวมกันอยู่ เรือนจำกลางคลองเปรมมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ออกเป็น 6 ส่วน ซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำโดยตรง คือ ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง 1 และ 2 ที่มีเจ้าหน้าที่จำนวน 196 คน

ส่วนผู้ต้องขังมีจำนวน 6,439 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2553) คิดเป็นสัดส่วนต่อเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 : 32 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่กับจำนวนผู้ต้องขังแล้ว จะเห็นได้ว่าเรือนจำกลางคลองเปรมมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่สมดุลกันกับผู้ต้องขัง โดยการดำเนินนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรม เป็นการดำเนินมาตรการทางด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่มีแนวทาง การดำเนินงานตามนโยบายที่กรมราชทัณฑ์ได้มีการสั่งการให้เรือนจำได้ถือปฏิบัติใน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. มาตรการด้านการป้องกันปัญหาเสพติด

1.1 มาตรการในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่

1.1.1 การตรวจค้นเจ้าหน้าที่ที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำอย่างเข้มงวด โดยให้มีการตรวจค้นตัวโดยละเอียดทุกครั้งที่ผ่านมาเข้า-ออกเรือนจำ (สุธรรม วงศ์จร, 2553, หน้า 57)

1.1.2 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่นำสิ่งของที่มีได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่เข้า ภายในเรือนจำ โดยเรือนจำจัดให้มีสถานที่รับฝากหรือตู้เก็บของสำหรับเจ้าหน้าที่ไว้ ภายนอกเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

1.1.3 เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องห้ามเข้าภายในเรือนจำก่อนได้รับ อนุญาตจาก ผู้บัญชาการเรือนจำหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทน รวมทั้ง การควบคุม มิให้เจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวข้อง เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ หรือผู้ต้องขัง ในแดนอื่นที่มีได้อยู่ในความรับผิดชอบของตน (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำ- กลางคลองเปรม, 2553ก)

1.1.4 การสับเปลี่ยนหมุนเวียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ประมาณ 2 เดือน ต่อครั้ง หรือตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันความคุ้นเคยของเจ้าหน้าที่ กับผู้ต้องขังไม่ให้เกิดการสร้างอิทธิพลภายในเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลาง- คลองเปรม, 2553ก)

1.1.5 พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ ที่มีความเหมาะสมมาปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมผู้ต้องขังรายสำคัญ (แดนความมั่นคงสูง หรือแดน 2) โดยคณะกรรมการ- บริหารงานบุคคลเรือนจำกลางคลองเปรม ตลอดจนเสริมสร้างขวัญกำลังใจของ

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแดนความมั่นคง และการพิจารณาเลื่อนขั้นหรือแต่งตั้ง โยกย้าย เป็นต้น (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

1.1.6 การดำเนินการทางวินัยและอาญาอย่างเด็ดขาดกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับโทรศัพท์มือถือและยาเสพติดอย่างเด็ดขาด (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

1.1.7 การปูนบำเหน็จความชอบ เรือนจำกลางคลองเปรมมีการพิจารณาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดโดยเรียงลำดับของผู้ที่มีความเหมาะสมจะได้รับการพิจารณา ไปยังกรมราชทัณฑ์เพื่อพิจารณาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ต่อไป

1.2 มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

1.2.1 เจ้าหน้าที่ทำให้ตรวจค้นตัวผู้ต้องขังโดยละเอียด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของผิดระเบียบใด ๆ เข้าไปภายในเรือนจำเด็ดขาด โดยเฉพาะผู้ต้องขังจำนอนนอกและออกทำงานสาธารณะ (สุธรรม วงศ์จร, 2553, หน้า 57)

1.2.2 ของเยี่ยมผู้ต้องขัง ของเยี่ยมทั่วไปทางเรือนจำกลางคลองเปรม ไม่อนุญาตให้ญาตินำสิ่งของมาฝากให้แก่ผู้ต้องขัง ญาติผู้ต้องขังสามารถสั่งซื้อให้กับผู้ต้องขังภายในเรือนจำ และญาติจะได้รับเฉพาะใบรายการสินค้าเท่านั้น ส่วนสินค้าที่ญาติผู้ต้องขังสั่งซื้อไว้ให้กับผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง (ร้านใน) จะเป็นผู้เบิกจ่ายสินค้าให้กับผู้ต้องขังตามรายการที่ญาติได้สั่งซื้อไว้ แต่ทางเรือนจำจะอนุญาตให้นำสิ่งของมาฝากผู้ต้องขังได้ในกรณีใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น ศาสนาอิสลาม เป็นต้น โดยญาติผู้ต้องขังหรือผู้ที่ฝากของทุกคนต้องถ่ายสำเนาบัตรประชาชน หรือบัตรอื่น ๆ ที่ส่วนราชการออกให้โดยมีหมายเลขประจำตัว 13 หลัก พร้อมลงลายมือรับรองสำเนาถูกต้องทุกครั้ง โดยให้ญาติผู้ต้องขังถือไว้คนละใบ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่จะมีการตรวจของเยี่ยมที่ญาตินำมาฝากให้แก่ผู้ต้องขังอย่างละเอียดรอบครอบ ก่อนมอบให้กับผู้ต้องขัง (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

1.2.3 พัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์ ที่จะมอบให้กับผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรมมีการตรวจค้นโดยละเอียดจากเจ้าหน้าที่ภายนอกเรือนจำ บริเวณห้องเอ็กซเรย์ (ด้านหน้าประตู 4) โดยไม่มีผู้ต้องขังเข้ามาเกี่ยวข้อง และการขอรับพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์

ของผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังต้องเขียนคำร้องเพื่อขออนุญาตจากทางเรือนจำฯ เมื่อทางเรือนจำอนุญาต ญาติผู้ต้องขังต้องส่งพัสดุภัณฑ์ตามรายการที่ทางเรือนจำฯ อนุญาตไว้เท่านั้น ถ้าไม่มีในรายการที่ขออนุญาต ผู้ต้องขังไม่มีสิทธิที่จะได้รับพัสดุฯ นั้น ในกรณีไม่มีผู้รับให้เก็บไว้ภายนอกเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

1.2.4 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับยาเสพติด มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้กับผู้ต้องขัง ทางเสียงตามสายภายในเรือนจำฯ ทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน และเรือนจำกลางคลองเปรมจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดบริเวณงานเยี่ยมญาติทุกวัน พร้อมประกาศและชี้แจงให้ญาติทราบเรื่องสิ่งของต้องห้ามและไม่อนุญาตให้นำเข้าเรือนจำ

1.3 มาตรการปฏิบัติต่อบุคคลภายนอกเข้าเรือนจำ (สุธรรม วงศ์จร, 2553, หน้า 57)

1.3.1 บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง

ประชาสัมพันธ์และแจ้งเป็นกฎระเบียบให้ทราบแนวทางในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง โดยการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลผู้ต้องขัง เพื่อให้มีข้อมูลผู้ต้องขัง ญาติ ทนายความ ผู้มาติดต่อเรือนจำ สามารถนำไปใช้ในการป้องกันและปราบปรามเกี่ยวกับยาเสพติดได้ และตรวจค้นมิให้มีสิ่งของต้องห้ามและเงินตราติดตัวเข้าไปในเรือนจำ ทั้งนี้ ได้จัดให้มีสถานที่รับฝากของไว้บริเวณประตู พร้อมทั้งกำหนดวันเยี่ยมญาติไม่ให้ผู้ต้องขังแต่ละแดนออกเยี่ยมในวันเดียวกันและระบุข้อมูลความสัมพันธ์ของญาติกับผู้ต้องขังโดยต้องเป็นญาติที่แท้จริง (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

มีการติดตามเฝ้าระวังการเยี่ยมญาติ โดยเฉพาะผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย เพื่อดักฟังโทรศัพท์ในการติดต่อสื่อสาร และจัดทำฐานข้อมูลการเยี่ยมญาติเพื่อประสานส่งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

1.3.2 บุคคลภายนอกเยี่ยมชมเรือนจำ (สุธรรม วงศ์จร, 2553, หน้า 57-58)

เจ้าหน้าที่ผู้นำเข้าเยี่ยมชมเรือนจำชี้แจงระเบียบการเยี่ยมชมและสิ่งของที่ห้ามนำเข้าไปในเรือนจำให้ผู้เข้าชมทราบและถือปฏิบัติ

ให้ติดบัตรแสดงว่าเป็นบุคคลเข้าเยี่ยมชมเพื่อให้สังเกตได้ชัดเจน
มีเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ คอยดูแล ตรวจสอบ เพื่อป้องกันมิให้มี
การติดต่อกับผู้ต้องขัง และระวังเหตุร้าย

1.3.3 กรณีบุคคลภายนอกที่ต้องปฏิบัติงานภายในเรือนจำ มีการปฏิบัติ
และตรวจค้นเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่

1.3.4 กรณีเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ หรือเรือนจำทัณฑสถานอื่น ๆ ติดต่อ
ธุระภายในเรือนจำ จะต้องมียกบัตรยืนยัน และได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ
หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ หากเป็นผู้หญิงต้องจัดเจ้าหน้าที่คอยดูแลตลอดเวลา

1.3.5 กรณีผู้เข้าเยี่ยมชมกิจการเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มีการปฏิบัติดังนี้
ชี้แจงรายละเอียดสิ่งของต้องห้ามที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเรือนจำ-
ทราบ พร้อมขอความร่วมมือให้เก็บรักษาสิ่งของในตู้หรือล็อกเกอร์ที่จัดไว้

การตรวจค้นตัวก่อนเข้าเรือนจำ ให้สังเกตปฏิกิริยา อาจสร้างความ-
ไม่พอใจได้ หากไม่ให้ความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

1.3.6 กรณีรถยนต์เข้า-ออกเรือนจำ

การนำรถยนต์เข้าในเรือนจำ คือ เมื่อมีรถยนต์หรือยานพาหนะ
ทุกประเภท ที่ได้รับอนุญาตแล้วจะมีการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ประตู โดยจะต้องตรวจ-
ค้นโดยละเอียดถี่ถ้วน และมีการบันทึกวัน เวลา และหมายเลขทะเบียนรถไว้ทุกครั้ง
ตลอดจนให้เจ้าหน้าที่ประตูยึดใบขับขี่หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ไว้

การนำรถยนต์หรือยานพาหนะออกจากเรือนจำ คือ ให้เจ้าหน้าที่
ประตูทำให้ตรวจค้นโดยละเอียดถี่ถ้วนและบันทึกวัน เวลา และผลการตรวจค้นทุกครั้ง
เมื่อตรวจค้นเสร็จให้แจ้งฝ่ายควบคุมเพื่อให้สัญญาณให้เจ้าหน้าที่ประตูเปิดประตูให้
รถยนต์หรือยานพาหนะออกไปได้ พร้อมมอบใบขับขี่หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้
คืนเจ้าของไป และในการตรวจค้นห้ามมิให้ผู้ต้องขังตรวจค้นแทนโดยเด็ดขาด

1.3.7 ในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ ห้ามนำรถยนต์หรือ
ยานพาหนะเข้า-ออกภายในเรือนจำโดยเด็ดขาด เว้นแต่เรื่องเร่งด่วน ซึ่งอาจทำให้เกิด
การเสียหาย แก่ทางราชการ ให้เวรผู้ใหญ่หรือพัศดีเป็นผู้พิจารณา และให้ดำเนินการ
เช่นเดียวกับวันราชการปกติ

1.3.8 ทั้งนี้ การตรวจค้นบุคคลภายนอกหรือรถยนต์ หากมีการตรวจค้นพบสิ่งผิดกฎหมาย เช่น อาวุธปืน ยาเสพติด หรือโทรศัพท์มือถือ มีการควบคุมตัวไว้เพื่อส่งให้พนักงานสอบสวนเขตท้องที่ให้สอบสวนดำเนินคดีต่อไป แล้วรายงานกรมราชทัณฑ์ทราบทุกครั้ง

1.4 การดำเนินงานเกี่ยวกับร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

เรือนจำกลางคลองเปรมได้มีการจัดตั้งร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังหน้าเรือนจำเพื่อจำหน่ายเครื่องอุปโภคและบริโภคให้ญาติที่จะใช้เป็นของเยี่ยมให้กับผู้ต้องขัง เพื่อเป็นการป้องกันการลักลอบนำยาเสพติดเข้าเรือนจำ ทั้งนี้ สินค้าทุกชนิดที่ญาติสั่งซื้อให้กับผู้ต้องขังภายในเรือนจำฯ ญาติผู้ต้องขังจะได้รับเฉพาะใบรายการสินค้าเท่านั้น ส่วนสินค้าที่ญาติผู้ต้องขังสั่งซื้อไว้ให้กับผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง (ร้านใน) จะเป็นผู้เบิกจ่ายสินค้าให้กับผู้ต้องขังตามรายการที่ญาติได้สั่งซื้อไว้ (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

2. มาตรการปราบปรามยาเสพติด

2.1 การตรวจปัสสาวะ เรือนจำกลางคลองเปรมทำให้สุ่มตรวจปัสสาวะเจ้าหน้าที่เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และทำให้สุ่มตรวจผู้ต้องขังแบบสุ่มเป็นประจำ เพื่อค้นหาผู้เสพยาเสพติด ตลอดจนเพื่อทราบสถานการณ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ

2.2 การสุ่มตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ภายในแดน อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 3-4 ครั้ง เพื่อให้สุ่มตรวจค้นสิ่งของต้องห้ามภายในแดนแต่ละแดน (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

2.3 การตรวจค้นจุดจู่โจมกรณีพิเศษ เป็นโครงการจัดชุดปฏิบัติการพิเศษของเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อให้ตรวจค้นจุดจู่โจมตรวจค้นตัวบุคคล อาคารและสถานที่ภายในเรือนจำ เพื่อป้องกันและปราบปรามสิ่งของต้องห้าม (ยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ) ภายในเรือนจำอย่างต่อเนื่อง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

2.4 การลงโทษผู้กระทำความผิด เมื่อมีการจับกุมผู้มียาเสพติดไว้ในครอบครองได้ หรือตรวจพบสารเสพติดในปัสสาวะของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ต้องขังผู้ใดจะมี

การสืบสวน สอบสวน ขยายผล เพื่อให้ทราบแหล่งที่มาของยาเสพติด ผู้ต้องขังหรือเจ้าหน้าที่คนใดที่มีหลักฐานปรากฏชัดว่าเป็นผู้เสพ หรือผู้ค้ายาเสพติดในเรือนจำจะถูกลงโทษสถานหนักทั้งทางวินัยและการดำเนินคดีอาญา (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลาง-คลองเปรม, 2553ก)

3. มาตรการเสริม

เพื่อเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะในการดำเนินงานตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการกำหนดมาตรการเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำขึ้น โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 การจำแนกผู้ต้องขัง เพื่อคัดผู้ต้องขังที่เป็นรายสำคัญและมีพฤติกรรมค้ายาเสพติดในเรือนจำ เพื่อควบคุมดูแลเป็นพิเศษ ในการควบคุมผู้ต้องขังดังกล่าวไว้ในแดน 2 และแดน 5 และประสานกรมราชทัณฑ์ขออนุมัติย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ ไปคุมขังยังเรือนจำอื่น (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553)

3.2 นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์มาเสริมการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้ (กรมราชทัณฑ์, ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2553, หน้า 6-9)

3.2.1 เครื่องตรวจโลหะแบบมือถือและแบบเดินผ่าน

3.2.2 เครื่องเอ็กซเรย์ใช้ในการตรวจสิ่งของ และของเยี่ยมของผู้ต้องขัง

3.2.3 ติดตั้งเครื่องบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือในแดน 2

3.2.4 ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในเรือนจำกลางคลองเปรมให้ครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ ภายในเรือนจำ เช่น การติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิดที่ทำให้ฝ่ายควบคุมกลางการติดตั้งกล้องวงจรปิดพร้อมเครื่องบันทึกภาพส่งได้รยยนต์ บริเวณประตูที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำ เป็นต้น

3.2.5 การติดตามเฝ้าระวังการเยี่ยมญาติ โดยเฉพาะผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย โดยการดักฟังโทรศัพท์ และเครื่องบันทึกเสียงการติดต่อสื่อสาร และจัดทำฐานข้อมูลการเยี่ยมญาติเพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีต่อไป (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ก)

3.2.6 การจัดทำแนวรั้วตาข่ายเสริมความมั่นคง

การจัดทำรั้วกันตาข่ายเหล็กทางเดินสำหรับผู้ต้องขังกำหนดโทษสูง (ตลอดชีวิตและประหารชีวิต) ผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ ตลอดจนผู้ต้องขังคดีอื่น ๆ ที่ต้องออกจากแดนที่คุมขังเพื่อออกไปเยี่ยมญาติ พบแพทย์ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ พบทนายความ และเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต ตลอดจนกรณีอื่น ๆ โดยตลอดระยะทางที่ผู้ต้องขังเดินออกจากแดนในกรณีต่าง ๆ นั้น เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังเหล่านั้นมีโอกาสได้พบปะกับผู้ต้องขังแดนอื่น ๆ ในการลักลอบนัดหมายส่งยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ หรือสิ่งของต้องห้ามอื่น ๆ ภายในเรือนจำตามจุดต่าง ๆ ที่ผู้ต้องขังได้เดินผ่าน (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ข)

การจัดทำรั้วกันตาข่ายเหล็ก พื้นที่ตลอดแนวคอกสุกร บ่อพักเศษอาหารและบ่อพักขยะ บริเวณแนวกำแพงแดน 7 ด้านติดกับทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ข)

3.3 การตรวจค้นจุดโจมตีจากส่วนกลาง (กรมราชทัณฑ์) เป็นโครงการจัดชุดปฏิบัติการพิเศษของส่วนราชทัณฑ์พิเศษ เพื่อให้จุดโจมตีตรวจค้นตัวบุคคล อาชกร และสถานที่ภายในเรือนจำ เพื่อป้องกันและปราบปรามสิ่งของต้องห้าม (ยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น) ภายในเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ข)

บทวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบาย

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำไปปฏิบัติ

จากที่ได้ศึกษาวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ การสังเกตในระดับพื้นที่ปฏิบัติงาน และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมตามนโยบายกรมราชทัณฑ์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปประเด็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกันและ-

ปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานได้ดังนี้

1. ด้านสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรม
2. ด้านบุคคลภายนอกที่ติดต่อกับเรือนจำกลางคลองเปรม
3. ด้านผู้ต้องขัง
4. ด้านโทรศัพท์มือถือ (เครื่องมือที่ใช้ในการกระทำความผิด)
5. ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
6. ด้านการข่าว (การติดต่อไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงาน)
7. ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านที่ได้กล่าวมาแล้วทั้ง 7 ด้านดังกล่าวข้างต้น ล้วนมีความสำคัญที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว โดยเป็นประเด็นปัญหาที่เรือนจำกลางคลองเปรมต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำต่อไป เพื่อให้ปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในเรือนจำกลางคลองเปรมลดน้อยลงหรือหมดไปจากเรือนจำกลางคลองเปรมต่อไป

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติในปัจจุบัน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาทางด้านสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรม

ปัญหาทางด้านสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรมถือได้ว่าเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายซึ่งปัญหาทางด้านสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรม มีปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ปัญหาทางด้านเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญของการบริหารงานบุคคลในทุกองค์กรเพราะการดำเนินการใดให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับตัวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นหลักสำคัญประการหนึ่ง เรือนจำกลางคลองเปรม

เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ประสบปัญหาทางด้านเจ้าหน้าที่หลายด้าน จึงทำให้การจะดำเนินงานตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมสามารถกระทำได้ตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมประสบปัญหาทางด้านเจ้าหน้าที่ ทั้งทางด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ไม่มีความรู้ความชำนาญ การทำความผิดของตัวเจ้าหน้าที่เอง และเกรงกลัวต่ออิทธิพลของผู้ต้องขัง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถของตนเอง เพราะความคุ้นเคยและเกรงใจต่อเพื่อนร่วมงานที่ต้องทำงานร่วมกันอยู่ทุกวัน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีลำดับสายการบังคับบัญชาที่สูงกว่าตนเอง ซึ่งจะได้นำเสนอเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดที่ชัดเจนในแต่ละประเด็นที่มีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติมากขึ้น ดังนี้

1.1.1 การขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่

เนื่องจากปัจจุบัน ประเทศไทยประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ในทุกสังคม รัฐบาลมีนโยบายในการปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ทำให้จำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำทั่วประเทศมีจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มมากขึ้น เหมือนกับที่เรือนจำกลางคลองเปรมประสบอยู่และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นตลอดเวลา ในขณะที่อัตรากำลังเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่มากและไม่ได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้ต้องขัง ซึ่งเรือนจำกลางคลองเปรม มีผู้ต้องขังจำนวน 6,439 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2553) ส่วนทางด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมมีอยู่เพียง 296 คน เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ต้องขังกับจำนวนเจ้าหน้าที่ คิดเป็นสัดส่วนต่อผู้ต้องขัง 1 : 21 นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่บางส่วนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่น เช่น งานด้านธุรการ การเงิน งานด้านทัณฑปฏิบัติ เป็นต้น จึงทำให้จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการควบคุมผู้ต้องขังในแต่ละแดนมีอยู่ประมาณแดนละ 19 คน คิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 1 : 32 และเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาปกติ ในการเข้าเวรรักษาการณ์ทั้งในช่วงเย็นของวันทำงานและวันหยุดราชการ ซึ่งในช่วงระยะ เวลาพักเวรจะมีเจ้าหน้าที่เหลืออยู่ในแต่ละแดนลดลง ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบเจ้าหน้าที่ที่ต้อง ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องในการควบคุมผู้ต้องขังโดยตรงมีจำนวนน้อยไม่สมดุลกับจำนวนผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ ยังขาด-

ประสิทธิภาพ ไม่ครอบคลุมพื้นที่ภายในเรือนจำได้ทั้งหมด เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังที่มีอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรมมีจำนวนมาก และการดำเนินการจับกุมตรวจค้นยาเสพติดภายในเรือนจำในแต่ละครั้งต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อื่นในแต่ละแผนมาร่วมดำเนินการจับกุมตรวจค้น จึงทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินการจับกุมตรวจค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีระเบียบแบบแผนที่ตรงกันและเป็นระบบ เพราะไม่มีหน่วยงานหลักโดยตรงที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม สืบเนื่องจากอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

1.1.2 การขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่ด้าน

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เหตุผลหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่บางคนมีความสนิทสนมกับผู้ต้องขัง การปฏิบัติงานเรือนจำเป็นงานที่ซ้ำซากจำเจ และสังคมภายนอกส่วนใหญ่มองว่าเป็นงานที่ไม่มีเกียรติ เพราะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังที่เป็นคนไม่ดี คนที่เป็นภัยต่อสังคม นอกจากนี้ การปฏิบัติงานในเรือนจำเป็นงานที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งหากเข้าไปเป็นปรปักษ์กับผู้ต้องขังเครือข่ายค้ายาเสพติดยังมีความเสี่ยงสูงเพิ่มมากขึ้นเจ้าหน้าที่จึงเกิดความเบื่อหน่ายในงานที่ทำและรับผิดชอบได้ง่าย จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อสามารถจับกุมยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือได้ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการแจ้งความดำเนินคดีที่สถานีตำรวจ และมักจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจดีเท่าที่ควร เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยและตนเองมีงานจำนวนมากพอแล้ว อาจเป็นเพราะของกลางยาเสพติดที่มีจำนวนเล็กน้อย หรือเป็นเพียงแค่โทรศัพท์มือถือ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการไปขึ้นศาล ทำให้ต้องละทิ้งหน้าที่ประจำของตน ในบางครั้งต้องออกค่าใช้จ่ายเองที่มีจำนวนไม่มาก ซึ่งการทำเรื่องเบิกเงินที่มีจำนวนไม่มากจึงกลายเป็นเรื่องจุกจิก เจ้าหน้าที่จึงรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่อยากจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการจับกุมยาเสพติด หรือโทรศัพท์มือถือ มากนัก นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังขาดแรงจูงใจ ทั้งด้านจิตใจและร่างกายที่สำคัญที่เป็นแรงกระตุ้นในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ เพราะการทำงานมีความ-

เสี่ยงสูง แต่ค่าตอบแทนที่จัดสรรเป็นรางวัลในการจับกุมยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือมีจำนวนที่ไม่สูงมากนัก จึงเป็นเหตุผลทำให้เจ้าหน้าที่บางคนคิดว่าการปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังตามปกติทั่วไป เพื่อให้ได้รับเงินเดือน และค่าตอบแทนตามหน้าที่ไปวัน ๆ จะเป็นการดีกว่า เช่น เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2552 กรณีที่กรมราชทัณฑ์ได้มีคำสั่งย้ายเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 20 คน ตั้งแต่ระดับ 4-7 ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการที่อยู่ปฏิบัติงานในเรือนจำกลางคลองเปรมมาเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นมาตรการที่กรมราชทัณฑ์ใช้ในการแก้ไขปัญหาเจ้าหน้าที่ที่มีความสนิทสนมกับผู้ต้องขังขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่นอกแถวที่คิดรวทางลัด ทำเป็นไม่เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในเรือนจำ เป็นต้น (หนังสือพิมพ์บางกอกทูเดย์, 2552)

1.1.3 ปัญหาเจ้าหน้าที่มีความคุ้นเคยและเกรงใจต่อเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

ปัญหาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมมีความคุ้นเคยและเกรงใจทั้งกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เช่น การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาการณับริเวณประตูที่มีความเกรงใจผู้บังคับบัญชาระดับสูง เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาในระดับที่สูงขึ้นไปและผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้นบริเวณประตูบางคนเป็นเพียงผู้ได้บังคับบัญชา การจะดำเนินการอะไร จึงไม่สามารถที่จะทำได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ เป็นต้น ดังนั้น การตรวจค้นของเจ้าหน้าที่จึงเป็นการตรวจค้นตามปกติทั่วไป เช่น การจับดูตามร่างกาย เสื้อผ้า เป็นต้น โดยที่ไม่ได้มีการตรวจค้นที่ละเอียดถี่ถ้วน เช่น การตรวจค้นตามรองเท้าภายในจุดซ่อนเร้นตามร่างกายของเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชา เป็นต้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจค้น ไม่สามารถที่จะรู้ได้เลยว่าเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำ มีการลักลอบนำ ยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำด้วยหรือไม่ เป็นต้น และการตรวจค้นเจ้าหน้าที่และผู้บังคับ บัญชาที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำด้วยความเข้มงวดมักเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากช่วงระยะเวลาการทำงานที่ผ่านเข้า-ออกของเจ้าหน้าที่เป็นช่วงระยะเวลาเดียวกัน และเมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มงวด มักถูกต่อต้านหรือสร้างความไม่พอใจให้กับบุคคลที่ถูกตรวจค้นเท่าใด

1.1.4 ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และครอบครัว

ปัญหาเจ้าหน้าที่กังวลถึงเรื่องความปลอดภัยของตนเองและครอบครัวที่จะได้รับการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ เนื่องจากผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่มีเงิน และมีอิทธิพล ซึ่งผู้ต้องขัง เหล่านี้มีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ สามารถที่จะสั่งการให้เครือข่ายของผู้ต้องขังที่สูญเสียผลประโยชน์ข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่และครอบครัวของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มงวดและทำให้ผู้ต้องขังไม่สามารถที่จะทำให้ค่ายาเสพติดภายในเรือนจำได้สะดวก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนที่ได้รับในการทำงานที่ไม่สูงมากนัก เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จึงมีความกังวลถึงเรื่องความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เหตุผลหนึ่งอาจเป็นเพราะขณะที่เจ้าหน้าที่ออกไปภายนอกเรือนจำ ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่เป็นแค่บุคคลธรรมดาทั่วไป ไม่สามารถที่จะป้องกันตนเองได้เหมือนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือฝ่ายปกครอง ไม่มีอำนาจการจับกุม หรือสามารถที่จะต่อสู้กับบุคคลที่เป็นเครือข่ายอาชญากรรมหรือค่ายาเสพติดของผู้ต้องขังเหล่านั้นที่ไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย มีทั้งจำนวนคน อิทธิพล และมีเงิน จะทำอะไรเจ้าหน้าที่ที่เป็นปรปักษ์กับผู้ต้องขังเครือข่ายค่ายาเสพติดเมื่อไรก็ได้ จึงเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่บางคนไม่ยอมเข้าไปเกี่ยวข้องหรือให้ความร่วมมือในการปราบปรามกลุ่มผู้ต้องขังเครือข่ายยาเสพติดในเรือนจำเท่าใด เพราะมีความกังวลในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของตนเองและครอบครัวที่จะเข้าไปเสี่ยงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่น เจ้าหน้าที่ระดับ 7 ของเรือนจำกลางคลองเปรม ถูกยิงเสียชีวิต เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2546 สาเหตุหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เข้มงวด ทำให้ผู้ต้องขังบางคนเสียผลประโยชน์ไม่พอใจ จึงมีการสั่งการกลุ่มบุคคลที่เป็นเครือข่ายให้ทำร้ายหรือเอาชีวิตเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นต้น

1.1.5 เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความชำนาญ

เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมขาดความรู้ ความชำนาญในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใน

เรือนจำกลางคลองเปรมส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการศึกษอบรมหลักสูตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด รูปแบบและวิธีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความชำนาญ ไม่มีทักษะในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ เนื่องจากยาเสพติดบางประเภทหากไม่ได้รับการศึกษอบรมมาเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่มีทางที่จะรู้ได้ว่าเป็นยาเสพติดหรือไม่ เช่น เฮโรอีน มีรสหรือกลิ่นอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังไม่รู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมเทคนิค และวิธีการในการลักลอบนำยาเสพติดหรือสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำ เพราะผู้ต้องขังจะมีการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงเทคนิคและวิธีการนำยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รอดพ้นจากการเฝ้าระวังของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ปัญหาทางด้านเจ้าหน้าที่ซึ่งบรรจุเข้ารับราชการใหม่ บางคนไม่ได้เข้ารับการศึกษอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำ และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่หากได้เข้ารับการศึกษอบรม แต่การศึกษอบรมยังไม่มีคามเข้มข้นเพียงพอที่จะทำให้เจ้าหน้าที่นั้นมีความรู้หรือทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละด้าน เช่น ทางด้านร่างกาย สภาพจิตใจ อาวุธยุทธโศปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำ ตลอดจนทางด้านเทคนิคและวิธีการทำงานในเรือนจำที่เข้มข้นเพียงพอเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในกฎระเบียบ รักษาเกียรติยศชื่อเสียงของตนเองและองค์กร มีสภาพร่างกายที่พร้อมรับกับสถานการณ์ที่อาจเกิดอันตรายขึ้นได้ตลอดเวลา และไม่ให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นตกเป็นเครื่องมือของผู้ต้องขังที่มีเล่ห์เหลี่ยมกลโกงได้ เพราะที่ผ่านมาการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ เจ้าหน้าที่ต้องอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน ในบางครั้งจึงทำให้ตกเป็นเครื่องมือของผู้ต้องขังในการนำสิ่งของต้องห้ามหรือยาเสพติดเข้ามาในเรือนจำโดยไม่รู้ตัว ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ฉวยตัวจับกับเจ้าหน้าที่ด้วยความเกรงใจเมื่อฝากอาหารหรือสิ่งของไปให้กับผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่มักจะไม่ปฏิเสธและเจ้าหน้าที่บางคนนำเข้ามาให้ผู้ต้องขังเพื่อแลกกับค่าจ้างเพียงเล็กน้อย หรือผู้ต้องขังที่พันโทษไปแล้วจะกลับมาเยี่ยมเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นลูกพี่เก่า และจะพาเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไปเลี้ยงข้าว และเมื่อได้กินของผู้ต้องขังไปแล้วเจ้าหน้าที่จึงเกิดความเกรงใจไม่กล้าที่จะปฏิเสธ ในกรณีที่ผู้ต้องขังให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถืออาหารหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่มียาเสพติดหรือ

โทรศัพท์มือถือชุกซ่อนอยู่เข้าไปให้กับผู้ต้องขังที่อยู่ภายในเรือนจำ โดยที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่รู้เลยว่าสิ่งของที่ตนนำเข้าไปในเรือนจำมียาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือชุกซ่อนอยู่ในนั้น เพราะคิดว่า เป็นเพียงสิ่งของปกติโดยทั่วไป เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านั้นล้วนมีผลมาจากการขาดความรู้ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ ขาดประสบการณ์ ขาดการศึกษาอบรม จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมขาดประสิทธิภาพ

1.1.6 การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม และเป็นประเด็นสำคัญที่สามารถจะแก้ไขได้ยาก คือ การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่เรือนจำ การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมานาน และไม่สามารถที่จะแก้ไขหรือทำให้หมดไปจากหน่วยงานได้ทั้งหมด เพราะต้องยอมรับว่าในทุกสังคมและทุกองค์กรมีทั้งคนดีและไม่ดีปะปนรวมกันอยู่ ซึ่งการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่อาจเป็นเพียงการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ไม่กี่คนในเรือนจำกลางคลองเปรม แต่กลับสามารถสร้างความเสียหายให้กับหน่วยงานได้ทั้งหน่วยงาน การลงโทษเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดบางครั้งเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก เนื่องจากไม่มีหลักฐานที่สามารถจะเอาผิดกับเจ้าหน้าที่เหล่านั้นได้ เพราะเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดเหล่านั้นมีการป้องกันตนเองและระมัดระวังตัวไม่ให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาสืบทราบว่าตนเองกำลังทำสิ่งใด ในบางครั้ง แม้ผู้บังคับบัญชาสืบทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด แต่ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้ และในการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนบางคนในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้าไปเรือนจำกลางคลองเปรมเพื่อแลกกับค่าจ้างที่มีจำนวนมาก แต่ในทางตรงกันข้ามผลประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับกลับมีมูลค่าไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับหน่วยงาน องค์กร และประเทศชาติ เพราะแม้ผู้ต้องขังจะถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำแต่กลับมีความสามารถในการเคลื่อนไหวการค้ายาเสพติดได้เหมือนอยู่ภายนอก การคุมขังผู้ต้องขังไว้ในเรือนจำจึงไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งวิธีการในการกระทำความผิดมีอยู่มากมาย เช่น การถือหิ้วยาเสพติด หรือโทรศัพท์มือถือเข้าไปพร้อมกับ

สัมภาระอื่นเมื่อเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำ เพื่อมิให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวของเจ้าหน้าที่คนอื่น การชุกช่อนตามร่างกาย เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋าสื่อ กางเกง เป็นต้น การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การจะป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่จึงเป็นเรื่องของจิตสำนึกของตัวเจ้าหน้าที่เอง เพราะไม่ว่าจะมีการนำเทคโนโลยีใด ๆ เข้ามาช่วยในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดคงไม่ได้ผลตามที่คาดหวังไว้ หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังคงเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน ขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่รู้จักรักเกียรติยศและศักดิ์ศรีของตนเองและหน่วยงาน ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมและสังคมภายนอกคงดำเนินต่อไป และคงเป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำไม่ประสบความสำเร็จเท่าใด เช่น ในปี พ.ศ. 2553 เรือนจำกลางคลองเปรมมีการตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่า มีเจ้าหน้าที่ จำนวน 2 คน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำจึงได้มีการเสนอเรื่องไปที่กรมราชทัณฑ์เพื่อพิจารณาผลการดำเนินการทางวินัยอีกครั้งต่อไป

โดยสรุป จะเห็นได้ว่าประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวเจ้าหน้าที่ ซึ่งหากจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรมไม่เพียงพอ หรือแม้แต่มืออัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอ แต่หากเจ้าหน้าที่ไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน ขาดความตั้งใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีความรู้ความชำนาญ และไม่กล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถเพราะมีความคุ้นเคยและเกรงใจต่อเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมให้บรรลุวัตถุประสงค์คงไม่สามารถที่จะกระทำสำเร็จ นอกจากนี้ ประเด็นปัญหาเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง ยังถือได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมาก เพราะหากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ใน

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกระทำความผิดเอง การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมให้หมดไปคงเกิดขึ้นได้อย่างยากลำบาก เพราะเจ้าหน้าที่ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญของการบริหารงานเรือนจำอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเป้าเอาไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ สุนทิตย์ ใจเหล็ก (2545) พบว่า กลุ่มข้าราชการส่วนใหญ่ เห็นว่า ปัญหาเจ้าหน้าที่ ขาดการฝึกอบรม ประสบความเครียดเนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรมที่เพิ่ม จำนวนมากขึ้น เจ้าหน้าที่ที่มีความเสี่ยงสูงในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานที่ไม่มีความเหมาะสม เป็นปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม และกลุ่มผู้บริหารสูงสุดในทัศน-สถาน เห็นว่า ปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้มีทักษะ ความชำนาญและการขาดความตั้งใจเป็นปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม และธนรัชต์ แจ่มสุวรรณ (2540) พบว่า การนำนโยบายการรักษาความสะอาดของ กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เหตุผลหนึ่ง คือ อัตราค่าจ้างบุคลากร คุณภาพของบุคลากร และข้าราชการระดับล่างมีขวัญกำลังใจต่ำ เช่นเดียวกับทัศนีย์ โสมประดิษฐ์ (2545) พบว่า ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้-ความสามารถ และขาดการนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมมาใช้ในการ-ปฏิบัติงานมีส่วนสัมพันธ์กับความสำเร็จของแผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในเรือนจำ และ จิตรัตน์ ศรีธีระวิโรจน์ (2542) พบว่า ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร และ บุคลากรที่มีอยู่ขาดคุณภาพเป็นปัญหาต่อการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไป ปฏิบัติ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ กรมราชทัณฑ์, สำนักวิจัยและ พัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ (2552) พบว่า กลุ่มผู้-บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน มีความเห็นว่าปัญหาด้านกำลังเจ้าหน้าที่ไม่-เพียงพอ ปัญหาการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ยังขาดความปลอดภัยใน การดำรงชีพของตนเองและครอบครัว เนื่องจากผู้ต้องขังมีอิทธิพลและมีเงินถึงแม้ ผู้ต้องขังจะอยู่ในเรือนจำก็สามารถส่งการให้บุคคลอื่นทำแทนได้ด้วยอำนาจเงิน ซึ่งเป็น ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติด้านการควบคุมผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมรายสำคัญ และ กลุ่มข้าราชการราชทัณฑ์ เห็นว่า ด้านกำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอเป็นปัญหาและอุปสรรค ในการควบคุมผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมรายสำคัญ

1.2 ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี

การดำเนินงานขององค์กรในทุกองค์กร หากมีความพร้อมในเรื่อง เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีที่พร้อมกับการดำเนินงานตามนโยบาย ส่วนใหญ่

มักจะประสบกับความสำเร็จตามที่ได้คาดหวังไว้ สำหรับเรือนจำกลางคลองเปรมในปัจจุบัน มีวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีไว้ใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่เพียงพอตามความต้องการและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของเรือนจำกลางคลองเปรม ดังนี้

1.2.1 เครื่องเอ็กซเรย์วัตถุสิ่งของที่ผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ และบุคคลที่ติดต่อเกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรมนำเข้ามาในเรือนจำมีขนาดเล็ก ไม่สามารถที่จะตรวจสอบวัตถุสิ่งของที่มีขนาดใหญ่ได้ เนื่องจากวัตถุสิ่งของบางชนิดที่มีการนำเข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรมมีขนาดใหญ่

1.2.2 เครื่องตรวจจับโลหะแบบเดินผ่านไม่สามารถทำให้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำกลางคลองเปรมได้ เนื่องจากเครื่องแบบที่เจ้าหน้าที่สวมใส่มีวัสดุที่เป็นโลหะ จึงไม่สามารถใช้ในการตรวจสอบหาโทรศัพท์มือถือซึ่งอาจมีเจ้าหน้าที่บางคนทำให้เกิดการลักลอบนำเข้ามาในเรือนจำได้ โดยที่ไม่มีใครอาจทราบได้

1.2.3 อุปกรณ์บล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือ (block phone) ไม่เพียงพอตามความต้องการของเรือนจำกลางคลองเปรม เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมมีเครื่องบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือใช้ในการบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือที่ผู้ต้องขังทำการลักลอบใช้โทรศัพท์ที่อยู่เพียงในแดน 2 ซึ่งเป็นแดนควบคุมพิเศษหรือแดนความมั่นคงสูงและที่มีโซ่อยู่ในแดนความมั่นคงสูงยังไม่สามารถที่จะดำเนินการบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งแดน ยังมีพื้นที่ให้ผู้ต้องขังแอบลักลอบใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อซื้อขายยาเสพติดกับเครือข่ายยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกเรือนจำได้ นอกจากนี้ผู้ต้องขังยังสามารถที่จะเรียนรู้วิธีการที่จะแอบใช้โทรศัพท์มือถือตามบริเวณ-ริมอ่างน้ำ หรือในขณะฝนตก เพราะขณะที่มีฝนตกเครื่องบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

1.2.4 ระบบโทรศัพท์สนั่วงจรปิดที่มีการติดตั้งตามแดนและสถานที่ต่าง ๆ ในเรือนจำกลางคลองเปรมยังไม่เพียงพอ แม้ในปัจจุบันทางเรือนจำจะได้มีการติดตั้งเพิ่มเติม ในจุดล่อแหลม ภายในเรือนจำกลางคลองเปรมเพิ่มขึ้นจำนวนมาก แต่เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำที่มีขนาดใหญ่ จึงมีพื้นที่ซึ่งเป็นจุดล่อแหลมที่ยังไม่ได้มีการติดตั้งโทรศัพท์สนั่วงจรปิดเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นภายในแดนต่าง ๆ และ

บริเวณรอบกำแพงเรือนจำภายในและภายนอกเรือนจำ เพื่อสามารถที่จะตรวจสอบการลักลอบข่วงป่ายาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ โทรศัพท์นั่วงจรปิดที่ได้มีการติดตั้งในเรือนจำ ผู้ต้องขังจะจ้ดจำจุดที่ได้มีการติดตั้งและเรียนรู้วิธีการที่จะใช้ในการกระทำความผิดไม่ให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบการกระทำความผิดได้อยู่เสมอ และเมื่อสบโอกาสผู้ต้องขังจะแอบทำลายโทรศัพท์นั่วงจรปิดให้เกิดความชำรุดเสียหาย หรือทำให้ไม่สามารถมองเห็นผู้ต้องขังด้วยวิธีการต่าง ๆ เมื่อมีอุปกรณ์เสียหายเจ้าหน้าที่จึงไม่สามารถทำให้ตรวจสอบพฤติกรรมความเคลื่อนไหวของผู้ต้องขังได้ ทำให้เกิดช่องว่างให้ผู้ต้องขังสามารถกระทำความผิดในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือ หรือลักลอบใช้โทรศัพท์มือถือในเรือนจำ ตลอดจนเรือนจำกลางคลองเปรมต้องสูญเสียเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำให้ควบคุมโทรศัพท์นั่วงจรปิดอยู่เสมอในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมผู้ต้องขัง ซึ่งทำให้เป็นการสูญเสียกำลังเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้นอีก เพราะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติก็ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว

1.2.5 เรือนจำกลางคลองเปรมยังขาดวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นตาข่ายล้อมรอบตามแดนต่าง ๆ ที่เพียงพอ เช่น บริเวณกำแพงแดน 6 ตรงข้ามทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และบริเวณกำแพงตามแดนต่าง ๆ รอบเรือนจำ เป็นต้น เพื่อป้องกันไม่ให้มีการข่วงป่ายาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้าไปภายในเรือนจำหรือระหว่างแดน และเจ้าหน้าที่ไม่มีเครื่องมือ ที่สามารถใช้ในการตรวจสอบหาเสพติดได้ เพราะการลักลอบนำยาเสพติดเข้าเรือนจำ มีวิธีการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่จึงไม่สามารถทราบได้เลยว่ามีการลักลอบนำยาเสพติดเข้าด้วยวิธีการใด และการตรวจค้นหาเสพติดเป็นไปด้วยความยากลำบาก

เนื่องจากมีผู้ต้องขังที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำในแต่ละวันประมาณ 1,000 คน และมีรถยนต์เข้า-ออกเรือนจำมีจำนวนมากถึงวันละ 30 เที่ยว จึงเป็นอุปสรรคที่เจ้าหน้าที่จะทำให้ตรวจค้นสิ่งของที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำทั้งหมดได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน และเรือนจำไม่มีเอ็กซเรย์ หรือเครื่องตรวจสอบแกนร่างกายบุคคลที่สามารถตรวจหาวัตถุต้องห้ามที่มีการแอบซุกซ่อนไว้ตามร่างกาย ดังเช่น สนามบินสุวรรณภูมิที่มีเครื่อง

เอ็กซ์เรย์หาวัตถุที่มีการลักลอบซุกซ่อนตามร่างกาย หรือกระเป๋า เป็นต้น ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ทันสมัย เพื่อนำเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

โดยสรุป ปัญหาทางด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัยเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมให้ลดน้อยลง หรือหมดไปจากเรือนจำกลางคลองเปรมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ โฉมประดิษฐ์ (2545) พบว่า ปัจจัยด้านอุปกรณ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของแผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ และสุนนทิพย์ ใจเหล็ก (2545) พบว่า การขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นปัญหาหนึ่งในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด เช่นเดียวกับรายงานการศึกษาวิจัยของ กรมราชทัณฑ์, สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงาน-ราชทัณฑ์, กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ (2552) พบว่า กลุ่มผู้บริหารเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถานและกลุ่มข้าราชการราชทัณฑ์ เห็นว่า ปัญหาด้านเทคโนโลยีเป็นปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติด้านการควบคุมผู้ต้องขังคดียาเสพติดรายสำคัญ

1.3 ปัญหาทางด้านงบประมาณ

การนำนโยบายไปปฏิบัติในทุกองค์กร งบประมาณถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญประการหนึ่ง สำหรับการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม และนโยบายของรัฐบาล เรือนจำกลางคลองเปรมได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอตามความต้องการ ในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรม จึงเป็น การดำเนินงานภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น การจัดตั้งเรือนจำกลางคลองเปรมให้มีความมั่นคงและความปลอดภัยสูงสุดในการควบคุมผู้ต้องขังรายสำคัญและ การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เรือนจำกลางคลองเปรมมีความจำเป็นต้องได้รับงบประมาณ ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมยังมีความ-

ต้องการที่จะดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีความทันสมัยมาใช้ในเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น เครื่องเอ็กซเรย์ขนาดใหญ่เหมือนดังเช่นสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งมีราคาหลายร้อยล้านบาท งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องบล็อกสัญญาณโทรศัพท์เพิ่มเติม งบประมาณในการจัดซื้อข้าวต๋ายบริเวณ กำแพงเรือนจำ เป็นต้น ซึ่งการขาดแคลนงบประมาณที่เพียงพอในการดำเนินงานตามนโยบายย่อมไม่สามารถที่จะช่วยให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเทและเสียสละยังมีอยู่อย่างจำกัด ไม่ตอบสนองได้ตามความต้องการ ซึ่งการพิจารณาความดีความชอบกรมราชทัณฑ์จะพิจารณาตามผลการดำเนินงานและการพิจารณาดีของศาลในการพิจารณาการพิจารณาดังกล่าวอาจทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับไม่ทั่วถึงตามผลการดำเนินงาน

โดยสรุป ปัญหาเรื่องงบประมาณนับว่าเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้นกับทุกหน่วยงาน เพราะงบประมาณที่มีอยู่ในปัจจุบันแทบไม่มีหน่วยงานใดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอตามความต้องการ เรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำที่มีขนาดใหญ่ ผู้ต้องขังที่คุมขังอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรมส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูง รวมทั้งมีการจัดตั้งแดนความมั่นคงสูงที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังรายสำคัญและผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือในเรือนจำ แต่งบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีอยู่อย่างจำกัดไม่เพียงพอตามความต้องการ จึงทำให้การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาระรัชต์ แจ่มสุวรรณ (2540) พบว่า สาเหตุของการขาดแคลนงบประมาณ ทำให้การนำนโยบายการรักษาความสะอาดของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และทัศนีย์ โคมประดิษฐ์ (2545) พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของแผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ เช่นเดียวกับสุนนทิพย์ ใจเหล็ก (2545) พบว่า

กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มผู้บริหารสูงสุดในทัศนสถาน เห็นว่า การขาดแคลนงบประมาณ เป็นปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด

1.4 ปัญหาทางด้านโครงสร้างการบริหารงาน

ประเด็นทางด้านโครงสร้างการบริหารงานของเรือนจำกลางคลองเปรม เป็นประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ เพราะเรือนจำกลางคลองเปรมไม่มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำโดยตรง การทำงานยังขาดความเป็นเอกภาพ ขาดหน่วยงานในการรองรับการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากกระบวนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งมีรายละเอียดของโครงสร้างการบริหารงานของเรือนจำกลางคลองเปรม ดังนี้

1.4.1 ส่วนบริหารทั่วไป แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

- 1) ฝ่ายบริหารทั่วไป
- 2) ฝ่ายพัสดุและอาคารสถานที่

1.4.2 ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง 1 แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย 11 แคน คือ

- 2.1 ฝ่ายควบคุมกลาง
- 2.2 ฝ่ายวินัยผู้ต้องขัง
- 2.3 แบ่งแดนออกเป็น 11 แคน ดังนี้

- 1) แคน 1 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี และผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ (กระเทย)
- 2) แคน 2 กำหนดให้เป็นเขตควบคุมพิเศษและแดนความมั่นคงสูงรับผู้ต้องขังรายสำคัญ ผู้ต้องโทษตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จนถึงประหารชีวิต
- 3) แคน 3 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี
- 4) แคน 4 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี
- 5) แคน 5 กำหนดให้เป็นแดนความมั่นคงสูงรับผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ มีพฤติกรรมที่จะหลบหนีหรือมีปัญหาในการควบคุม กำหนดโทษถึงตลอดชีวิต

6) แคน 6 กำหนดให้เป็นแคนรับผู้ต้องขังเข้าใหม่ (แคนแรกรับ)
กำหนดโทษ ไม่เกิน 50 ปี เพื่อรอการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังต่อไป

7) แคน 7 กำหนดให้ผู้ต้องขังป่วยระหว่างรอพักฟื้น กำหนด-
โทษไม่เกิน 30 ปี

8) แคน 8 อาคารเรือนนอน 2 กำหนดให้ผู้ต้องขังโทษไม่เกิน
10 ปี ตลอดจนหน่วยงานประกอบอาหาร (สุทกรรม)

9) แคน 9 อาคารเรือนนอน 1 กำหนดให้ผู้ต้องขังอายุเกิน
60 ปี พิกัดหรือทุพพลภาพ ผู้ต้องขังย้ายออกทำงานนอกเรือนจำ งานสาธารณะ และ
ผู้ต้องที่เป็นนักศึกษาโทษไม่เกิน 10 ปี ให้ย้ายไปคุมขังที่แคน 9 ทั้งหมด เมื่อจบการศึกษา
หรือความประพฤติ ไม่ดีให้ส่งกลับแคนภายใน

10) แคน 10 (สถานควบคุมตัวเพื่อรอการตรวจพิสูจน์)
ดำเนินการควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์หรือฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามพระราชบัญญัติ
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

11) แคน 11 แคนการศึกษาและพัฒนาจิตใจ กำหนดให้เป็น
แคนควบคุมและดูแลผู้ต้องขังที่มาเรียนหนังสือ พัฒนาจิตใจ เสร็จแล้วให้ส่งผู้ต้องขัง
กลับคืนแคนภายใน

1.4.3 ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง 2 แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

- 1) ฝ่ายรักษาการณ์
- 2) ฝ่ายตรวจค้นและรักษาการณ์ประตู (ประตู 1-4)

1.4.4 ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

- 1) ฝ่ายฝึกวิชาชีพ
- 2) ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง

1.4.5 ส่วนทัณฑปฏิบัติ แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

- 1) ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ
- 2) ฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

1.4.6 ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง แบ่งการบริหารออกเป็น 3 ฝ่าย คือ

- 1) ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง

2) ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

3) ฝ่ายสุททกรรม

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างการบริหารงานของเรือนจำกลางคลองเปรม จะเห็นว่า ไม่มีหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ หน้าที่ความรับผิดชอบจึงเป็นของส่วนควบคุมผู้ต้องขัง 1 และ 2 ซึ่งแบ่งหน้าที่กันออกไปตามความรับผิดชอบดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ในส่วนของการจู่โจมตรวจค้นนั้น เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนควบคุมผู้ต้องขัง 1 โดยการจัดกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อทำให้จู่โจมตรวจค้น โดยแบ่งการจู่โจมตรวจค้นเรือนจำกลางคลองเปรม เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทแรก การจู่โจมตรวจค้นตามปกติ เป็นการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ภายในแดนตามปกติ เพื่อให้จู่โจมตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามอื่น ๆ ประเภทที่สอง การจู่โจมตรวจค้นกรณีพิเศษ เป็นการตรวจค้นกรณีพิเศษของฝ่ายควบคุมกลางเพื่อให้จู่โจมตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามอื่น ๆ ตามแดนต่าง ๆ ภายในเรือนจำอย่างน้อยประมาณสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง ประเภทที่สาม การจู่โจมตรวจค้นจากกรมราชทัณฑ์ โดยส่วนปฏิบัติการพิเศษ และการสนธิกำลังเจ้าหน้าที่จากเรือนจำใกล้เคียง เพื่อให้จู่โจมตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามอื่น ๆ ซึ่งการจู่โจมตรวจค้นของเรือนจำประเภทที่สอง เป็นการตรวจค้นกรณีพิเศษในบางครั้ง ต้องสนธิกำลังเจ้าหน้าที่ตามแดนอื่น ๆ และที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ เข้าร่วมทำให้จู่โจมตรวจค้น จึงทำให้การจู่โจมตรวจค้นขาดความเป็นเอกภาพ และขาดหน่วยงานรองรับการดำเนินงานตามกระบวนการป้องกันและปราบปรามที่รับผิดชอบการดำเนินการตามกระบวนการที่เกิดขึ้น เช่น การแจ้งความดำเนินคดี การขึ้นศาล เป็นต้น เพื่อรับผิดชอบภาระหน้าที่ดังกล่าว และในการจู่โจมตรวจค้นของเรือนจำที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่เข้าร่วมปฏิบัติการน้อย ไม่เพียงพอต่อการจู่โจมตรวจค้น ต้องอาศัยกำลังจากผู้ต้องขังที่เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่มาร่วมปฏิบัติการในแต่ละครั้ง ซึ่งในบางครั้งอาจมีข่าวรั่วไหลออกไปได้ง่าย ไม่สามารถจับกุมยาเสพติด และโทรศัพท์มือถือได้ตามที่คาดหวังไว้ เพราะผู้ต้องขังที่เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมปฏิบัติการจู่โจมตรวจค้นบาง-คนอาจมีความรู้รักและเป็นเครือข่ายเดียวกับผู้ต้องขังที่อยู่ในแดนที่เข้าทำให้ตรวจค้น รวมทั้งเมื่อเจ้าหน้าที่จาก

แดนอื่นมาร่วมทำให้จู่โจมตรวจค้นจึงเหมือนเป็นการเปิดช่องว่างให้ผู้ต้องขังที่อยู่ในแดนอื่นลักลอบนำยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำ หรือการลักลอบใช้โทรศัพท์ในการซื้อขายยาเสพติดได้ง่ายขึ้น

เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่เหลืออยู่ในแดนจำนวนน้อย ดูแลได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้นการจู่โจมตรวจค้นเพื่อปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมจึงเป็นการดำเนินงานภายใต้ข้อจำกัด ที่ก่อให้เกิดความยากลำบาก เพราะการขาดหน่วยงานหลักรองรับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม

โดยสรุป จะเห็นได้ว่าปัญหาด้านโครงสร้างการทำงานของเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมไม่มีประสิทธิภาพ เพราะขาดหน่วยงานในการรองรับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำที่จะทำให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ วรเดช จันทรศร (2527) โดยเชื่อว่าความสำเร็จของการนานโยบายไปปฏิบัติย่อมขึ้นอยู่กับองค์การที่รับผิดชอบในการนานโยบายไปปฏิบัติว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใด ซึ่งตัวแบบทางด้านการจัดการนี้ เชื่อว่าการนานโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ การมีโครงสร้างขององค์การที่เหมาะสม บุคลากรที่อยู่ในองค์การจะต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งทางด้านการบริหารและเทคนิคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ องค์การยังจะต้องมีการวางแผนเตรียมการ หรือมีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ

1.5 ปัญหาทางด้านสภาพทางกายภาพของเรือนจำกลางคลองเปรม

อดีตเรือนจำกลางคลองเปรมจัดตั้งขึ้นมาเพื่อใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังคดีทั่วไป แต่ในปัจจุบันเรือนจำกลางคลองเปรมมีผู้ต้องขังทั้งคดีทั่วไปและยาเสพติดคุมขังปะปนรวมกันอยู่ อันอาจสืบเนื่องมาจากการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลที่ทำให้จำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และนับวันยังจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเรือนจำทั่วประเทศส่วนใหญ่เป็นเรือนจำที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อคุมขังผู้ต้องขังคดีทั่วไป โดยมีเรือนจำและทัณฑสถานที่ใช้ในการคุมขังและบำบัดรักษาผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นการเฉพาะ แต่เมื่อผู้ต้องขังคดียาเสพติด

มีจำนวนมากจนกลายเป็นปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ/ทัณฑสถานดังกล่าว จึงต้องคุมขังผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ตามเรือนจำต่าง ๆ ทั่วไป และเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำแห่งหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ที่มีผู้ต้องขังคดียาเสพติดคุมขังรวมกันกับผู้ต้องขังคดีทั่วไปเป็นจำนวนมาก การคุมขังผู้ต้องขังคดีเกี่ยวกับยาเสพติดรวมกับผู้ต้องขังคดีทั่วไปเป็นปัญหาที่ทำให้ยากต่อการควบคุมดูแลจนกลายเป็นสาเหตุประการสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เรือนจำกลางคลองเปรมประสบปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ (ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้เรือนจำกลางคลองเปรมเป็นหนึ่งในแปดของเรือนจำที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังรายสำคัญที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเกิดขึ้นภายในเรือนจำ) เพราะสภาพทางกายภาพซึ่งเป็นที่ตั้งของเรือนจำกลางคลองเปรมไม่มีความเหมาะสม ไม่มีระบบการป้องกันที่ดี ไม่มีรั้วตาข่ายปิดกั้นระหว่างแดนและเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีน้คงเพียงพอ เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมถูกสร้างขึ้นมานาน และไม่ใช่สถานที่ซึ่งจัดตั้งขึ้นมาเพื่อรองรับการจัดตั้งแดนความมั่นคงสูงตั้งแต่ครั้งแรกเริ่มเป็นเพียงการนำแดนแดนหนึ่งในเรือนจำกลางคลองเปรมมาสร้างเป็นแดนความมั่นคงสูงตามมาตรการการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรมราชทัณฑ์ และแดน 2 หรือแดนความมั่นคงมีจำนวนผู้ต้องขังเป็นจำนวนมาก ประมาณ 800 คน ไม่สามารถเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังออกจากแดนเพื่อให้มีผู้ต้องขังเหลือเพียงแค่ประมาณ 300 คน (เฉพาะผู้ต้องขังรายสำคัญ มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด) ได้ เนื่องจากแดนอื่นมีผู้ต้องขังคุมขังอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ เรือนจำกลางคลองเปรมยังตั้งอยู่ภายในแหล่งชุมชน โดยแม้จะมีคลองน้ำกั้นระหว่างเรือนจำกลางคลองเปรมกับชุมชน แต่ยังมีคนพยายามลักลอบข่วางป่าสิ่งของเข้ามาในเรือนจำอยู่ตลอดเวลา ด้วยการว่ายน้ำในคลองน้ำแล้วลักลอบโยนสิ่งของต้องห้ามเข้ามา และเรือนจำกลางคลองเปรมมีบริเวณกำแพงแดน 6 ติดกับทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และแดน 13 ซึ่งได้มีการนำพื้นที่ไปปรับใช้เป็นสถานควบคุมตัวเพื่อรอการตรวจพิสูจน์ติดกับแดน 4, 5, 6 และ 7 ยังไม่ได้มีการติดตั้งรั้วตาข่าย เพื่อป้องกันการข่วางป่ายาเสพติดและโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรม รวมทั้งแดน 2 ซึ่งจัดตั้งเป็นแดนความมั่นคงสูงยังไม่ได้มีการติดตั้งรั้วตาข่ายบริเวณฝั่งตรงข้ามแดน 1 นอกจากนี้ การดำเนินการบล็อกสัญญาณ

โทรศัพท์ให้ครอบคลุมทั้งเรือนจำและบริเวณรอบเรือนจำกลางคลองเปรมยังไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนี้ เนื่องจากไม่มีเครื่องบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือเพียงพอในการดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งเรือนจำ และการติดตั้งเครื่องบล็อกสัญญาณ-

โทรศัพท์มือถือให้ครอบคลุมทั้งเรือนจำอาจจะส่งผลกระทบกับการใช้ชีวิตปกติสุขของบุคคลทั่วไปรอบเรือนจำกลางคลองเปรม อันมีผลกระทบต่อความสงบสุขของสังคมภายนอกได้ ดังจะเห็นได้จากภาพ 11 ภาพสภาพทางกายภาพของเรือนจำกลางคลองเปรมด้านล่างนี้



ติดกับคลองบางเขน

โดยสรุป ประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม คือ ปัญหาทางด้านสภาพทางกายภาพของเรือนจำกลางคลองเปรมที่ไม่มีความเหมาะสม เพราะเรือนจำกลางคลองเปรมที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน และไม่มีระบบการป้องกันที่มั่นคงเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทิพย์ ใจเหล็ก (2545) พบว่า ผู้บริหารสูงสุดในทัณฑสถาน เห็นว่า ความไม่เหมาะสมของสถานที่ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาในคดีอาชญากรรม เป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรมที่ทางทัณฑสถานประสบ และ ฉัตรชัย ยอดอุดม (2552) พบว่า พื้นที่ภายในเรือนจำ ซึ่งคับแคบ ทำให้การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพในเรื่องของอาคาร สถานที่ซึ่งใช้ทำกิจกรรมในการบำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรม-นิสัยของผู้ต้องขัง มีไม่เพียงพอในการดำเนินการเป็นข้อจำกัดที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการสภาพแวดล้อมในการบำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรม-นิสัยของผู้ต้องขัง เช่นเดียวกับรายงาน การศึกษาวิจัยของ กรมราชทัณฑ์, สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, กลุ่มงาน-พัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ (2552) พบว่า กลุ่มผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถานและกลุ่มข้าราชการราชทัณฑ์ เห็นว่า ปัญหาด้านอาคารสถานที่ในการควบคุมไม่เหมาะสมเป็นปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติด้านการควบคุมผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมที่สำคัญ

สรุป ปัญหาทางด้านสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นประเด็นที่มีความสำคัญประการหนึ่งในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพราะหากสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรมประสบกับปัญหาด้านต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ย่อมทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก

2. ปัญหาด้านบุคคลที่ติดต่อกับเรือนจำกลางคลองเปรม

การบริหารงานของเรือนจำกลางคลองเปรม มีความจำเป็นที่ต้องติดต่อกับเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ทำให้มีบุคคลที่ต้องติดต่อกับเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นจำนวนมาก ทั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขัง และบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อกับเรือนจำกลางคลองเปรมในแต่ละวันมีอยู่จำนวนมาก อาทิเช่น ผู้ต้องขังไป-กลับจากศาล ผู้ต้องขังออกทำงานนอกเรือนจำ ผู้ต้องขังกลับจากการเยี่ยมญาติ ผู้ต้องขังป่วยเข้ารับ

การรักษาที่โรงพยาบาล ผู้ต้องขังพบทนายความ ผู้ต้องขังพบพนักงานสอบสวน และ ผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับเรือนจำเป็นครั้งคราว หรือเป็นประจำ ตลอดจนยานพาหนะต่าง ๆ ที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำ (รถเก็บขยะของกรุงเทพมหานคร, รถส่งข้าวสารและอาหารต่าง ๆ เป็นต้น) เป็นต้น ซึ่งบุคคลต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ล้วนมีส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมเกิดปัญหา เพราะในแต่ละวันจะมีผู้ต้องขังผ่านเข้า-ออกเรือนจำกลางคลองเปรม ประมาณวันละ 1,000 คน รถยนต์ที่ผ่านเข้า-ออก เรือนจำกลางคลองเปรม ประมาณวันละ 30 เที่ยว จึงทำให้บางครั้งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถ ที่จะทำให้ตรวจค้นได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนเท่าที่ควรจะเป็น ด้วยอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนน้อย และเทคโนโลยีที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบที่ดีพอ เช่น ไม่มีเทคโนโลยีที่สามารถทำให้ตรวจสอบหายาเสพติดที่ ชุกซ่อนเข้ามาตามร่างกายของผู้ต้องขัง ผู้ที่มาติดต่อกับเรือนจำ และที่ชุกซ่อนเข้ามาตามร่างกาย หรือปะปนเข้ามาที่รถ หรือสิ่งของที่นำเข้ามาในเรือนจำ เป็นต้น ซึ่งไม่มีทางที่เจ้าหน้าที่จะรู้ได้เลยว่าบุคคลใดแอบลักลอบนำยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือ เข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรม เช่น ในเดือนพฤศจิกายน 2552 ได้มีการจับกุมตรวจค้น โดยกรมราชทัณฑ์ พบโทรศัพท์มือถือจำนวน 10 เครื่อง ไอซ์ 26 หลอด และสิ่งของต้องห้ามจำนวนหนึ่ง และการจับกุมตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ภายในแดน และการจับกุมตรวจค้นกรณีพิเศษของเรือนจำกลางคลองเปรม พบโทรศัพท์มือถือจำนวน 52 เครื่อง ยาแก้ไอ 1 ลูก ไอซ์ 3 ลูก และสิ่งของต้องห้ามอื่นอีกจำนวนหนึ่ง เป็นต้น ซึ่งโทรศัพท์มือถือ และยาเสพติดที่มีการจับกุมตรวจค้นได้นั้น มีเส้นทาง ในการนำเข้าเรือนจำกลางคลองเปรม หลายช่องทาง เช่น เจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขัง (ออกทำงานนอกเรือนจำ ไป-กลับจากศาล กลับจากการเยี่ยมญาติ ผู้ต้องขังป่วยรักษาในโรงพยาบาลนอกเรือนจำ เป็นต้น) ญาติผู้ต้องขัง บุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานร่วมกับเรือนจำเป็นประจำหรือครั้งคราว และยานพาหนะของทางราชการ เป็นต้น เพราะเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำความมั่นคงขนาดใหญ่ มีบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรม จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อความยุ่งยากลำบากให้การบริหารงานเรือนจำกลางคลองเปรม และ การที่จะสามารถล่วงรู้ความเคลื่อนไหวของผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลต่าง ๆ ที่ติดต่อเกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรมในการพยายามลักลอบนำเข้ายาเสพติดหรือ

โทรศัพท์มือถือ เข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรมได้ จำเป็นต้องอาศัยการหาข่าวจากผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปแล้ว ซึ่งข่าวที่ได้รับมานั้นเป็นทั้งข่าวที่เชื่อถือได้และนำมาซึ่ง การจับกุมยาเสพติด และเป็นข่าวที่เชื่อถือไม่ได้ จึงทำให้เรือนจำกลางคลองเปรมยังคงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโทรศัพท์มือถืออยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า ประเด็นที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมประการหนึ่ง เกิดจากปัญหาทางด้านบุคคลที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรม เพราะเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำความมั่นคงสูงที่มีขนาดใหญ่ มีผู้ต้องขังอยู่เป็นจำนวนมาก มีระบบการบริหารงานที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกหลายฝ่าย การป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานระบบงานของเรือนจำของ สมบูรณ์ ประสพเนตร (2540) กล่าวว่า การบริหารงานเรือนจำเป็น การบริหารงานที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนมาก เนื่องจากการบริหารงานเรือนจำเป็นการบริหารงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ไม่ว่าเจ้าพนักงานเรือนจำ ผู้ต้องขัง และบุคคลภายนอกที่จะต้องเกี่ยวข้องกับงานเรือนจำ การบริหารงานดังกล่าวย่อมมีปัญหาและอุปสรรค

3. ปัญหาทางด้านผู้ต้องขัง

ประเด็นปัญหาทางด้านผู้ต้องขังเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการบริหารงานบุคคลของเรือนจำกลางคลองเปรม เพราะผู้ต้องขังเมื่อถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม กลับมีความพยายามทุกวิถีทางที่จะกระทำความผิดขึ้นอีก ไม่ว่าจะเป็นการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาขายหรือเสพในเรือนจำ หรือการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาใช้ในการติดต่อซื้อขายยาเสพติดในเรือนจำกับเครือข่ายภายนอกเรือนจำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ปัญหาผู้ต้องขังมีอิทธิพลและมีเงิน

ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่มีอิทธิพล และมีฐานะทางการเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดสูง และเมื่อเข้ามาอยู่ภายใน

เรือนจำจึงมีความสามารถในการขยายเครือข่ายด้วยการดึงผู้ต้องขังอื่น ๆ ให้เข้ามาเป็นพรรคพวกของตน หรือแม้กระทั่งการซื้อเจ้าหน้าที่บางคนเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิดให้กับตน ปัญหาผู้ต้องขังที่มีอิทธิพลและมีเงินเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง ของเรือนจำกลางคลองเปรม เพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ทำให้ตรวจค้นพบยาเสพติดหรือโทรศัพท์ มือถือก็จะมีลูกน้องเข้ามาจับผิดแทน หากถูกเจ้าหน้าที่ติดตามพฤติกรรม ผู้ต้องขังมักจะใช้อิทธิพลของตนเองข่มขู่เจ้าหน้าที่โดยการให้ลูกน้องที่อยู่ภายนอกเรือนจำไปข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่หรือครอบครัวของเจ้าหน้าที่ เพราะผู้ต้องขังเหล่านี้ มีอิทธิพลและเงิน สามารถที่จะซื้อหรือทำอะไรก็ได้หมดเกือบทุกอย่างไม่ว่าจะทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขัง บุคคลทั่วไปที่อยู่ภายในหรือภายนอกเรือนจำ จึงทำให้เจ้าหน้าที่เองรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตของตนเองและครอบครัว

3.2 ปัญหาผู้ต้องขังที่เป็นเด็กฝาก

สังคมไทยเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยสังคมในระบบอุปถัมภ์ การจะดำเนินการอะไรให้ประสบความสำเร็จ หากมีผู้ใหญ่คอยให้การดูแลหรือสนับสนุนย่อมได้รับความสะดวกในทุกด้าน แม้กระทั่งการทำงานในระบบราชการ หรือเอกชน หรือแม้แต่ในสังคมโดยทั่วไป หากบุคคลใดมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือให้การสนับสนุนอยู่เสมอย่อมได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน หรือความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ซึ่งแตกต่างกับบุคคลอื่นโดยทั่วไปที่ไม่มีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือให้การสนับสนุน ในเรือนจำกลางคลองเปรมต้องประสบปัญหาระบบอุปถัมภ์เช่นเดียวกับสังคมไทย โดยทั่วไป ปัญหาผู้ต้องขังที่เป็นเด็กฝากบางคนสร้างปัญหาให้กับทางเจ้าหน้าที่ในการปกครอง ในบางครั้งทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความเกรงกลัวและไม่กล้าที่จะยุ่งเกี่ยวกับผู้ต้องขังเหล่านี้มากนัก ด้วยเห็นว่าตนเป็นเพียงข้าราชการชั้นผู้น้อยไม่มีศักยภาพจะสามารถทำอะไรได้มาก และเมื่อผู้ต้องขังเหล่านี้กระทำความผิดขึ้นภายในเรือนจำและถูกลงโทษทางวินัย จะมี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ทุกระดับชั้น) หรือนักการเมือง สอบถามหรือให้ความช่วยเหลือในการแทรกแซงการทำงานของเจ้าหน้าที่ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ และมักตกอยู่ภายใต้สถานะที่กดดันและเคร่งเครียดกับ การทำงานที่ทำให้รู้สึกอึดอัดและลำบากใจกับการทำงานที่จะต้องเลือกปฏิบัติกับผู้ต้องขังโดยไม่เท่าเทียมกัน และทำให้ผู้ต้องขังที่เป็นเด็กฝากเหล่านี้ไม่

ค่อยมีความเกรงกลัวเจ้าหน้าที่เท่าใด จนกลายเป็นปัญหาทางด้านการปกครองที่เป็นบ่อ-
เกิดของปัญหาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมที่สำคัญ
ประการหนึ่ง เพราะไม่มีใครทราบได้เลยว่าผู้ต้องขังเหล่านี้จะเป็นตัวนำเข้ายาเสพติด
หรือโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรมหรือไม่

3.3 ผู้ต้องขังมีจำนวนมาก

ในปัจจุบันเรือนจำทั่วประเทศมีผู้ต้องขังเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก
เนื่องจากสังคมไทยเต็มไปด้วยการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีอยู่ในทุกซอกทุกมุม
ของสังคม และเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมทางด้านอื่นตามมา เช่น
การฉกชิงวิ่งราวทรัพย์ เพื่อนำเงินมาซื้อยาเสพติดมาเสพและเที่ยวเตร่ เป็นต้น ซึ่งเป็น
ปัญหาสังคมที่ก่อความเดือดร้อนและรำคาญให้กับประชาชนโดยทั่วไป เมื่อมีการแพร่
ระบาดของยาเสพติดในสังคม รัฐบาลจึงมีความพยายามดำเนินการปราบปรามยาเสพติด
อย่างหนักอยู่ตลอดเวลา เพื่อเร่งรัดในการคืนความสงบให้กับสังคม จึงทำให้ผู้ต้องขังใน
เรือนจำทั่วประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทุกวัน และทำให้เรือนจำต้องเผชิญกับ
สภาพ ความแออัดของผู้ต้องขัง อันมีผลกระทบต่อการควบคุมดูแลผู้ต้องขังให้เป็นไป
ตามหลักสากล เรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำความมั่นคงสูงแห่งหนึ่งของกรม-
ราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ที่ต้องประสบปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบัน
เรือนจำกลางคลองเปรมมีผู้ต้องขังอยู่จำนวน 6,439 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2553)
แม้ว่ากรมราชทัณฑ์จะมีมาตรการหรือแนวทางในการลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำให้
ลดน้อยลง แต่ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรมและเรือนจำทั่วประเทศ ยังคงมีอยู่เป็น
จำนวนมากเช่นเดิม ซึ่งนับวันยังมีแต่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ อันอาจส่งผลกระทบต่อความ-
มั่นคงของเรือนจำ เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดูแลได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง เนื่องจากจำนวน
เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอยู่จำนวน 296 คน ไม่ได้เพิ่มขึ้นตามจำนวน
ผู้ต้องขัง และสภาพการณ์ของเรือนจำกลางคลองเปรมในปัจจุบัน ที่มีผู้ต้องขังอยู่เป็น
จำนวนมาก จึงเป็นการเปิดช่องว่างให้กับผู้ต้องขังสามารถลักลอบนำยาเสพติดและ
โทรศัพท์ มือถือเข้ามาในเรือนจำได้ง่ายขึ้น ตลอดจนการปรับลดจำนวนผู้ต้องขังภายใน
แดนความมั่นคงสูง (แดน 2) จากผู้ต้องขัง 800 คน ให้เหลือผู้ต้องขังไม่เกิน 300 คน
ที่เป็นผู้ต้องขังรายสำคัญ มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่สามารถดำเนินการเกลี้ย-

ย้ายได้ เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังที่คุมขังอยู่ในแดนอื่น ๆ มีอยู่จำนวนมาก จากปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมาก จึงกลายเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมที่สำคัญประการหนึ่ง

นอกจากนี้ ปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมากทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความตึงเครียดจากการตรากตรำ เพราะนอกจากต้องปฏิบัติหน้าที่ตามปกติแล้วยังต้องเข้าเวรยาม-รักษาการณ์ทั้งในช่วงเย็นของวันทำงานและวันหยุดราชการ และการทำงานตามปกติในแต่ละวันมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในแต่ละแดนประมาณแดนละ 19 คน ส่วนผู้ต้องขังเฉลี่ยประมาณแดนละไม่น้อยกว่า 700 คน ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่จะสามารถควบคุมดูแลผู้ต้องขังอย่างใกล้ชิดและทั่วถึงจึงเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก เพราะในแต่ละวันนอกจากผู้ต้องขังที่พยายามกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือเข้ามาเรือนจำกลางคลองเปรมแล้ว ยังมีผู้ต้องขังที่พยายามกระทำความผิดด้านอื่นให้เกิดขึ้นในเรือนจำตลอดเวลา เช่น การก่อการทะเลาะวิวาทของผู้ต้องขัง การลักลอบเล่นการพนันของผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังพยายามแหกหักหลบหนีออกจากเรือนจำ เป็นต้น เจ้าหน้าที่จึงต้องเฝ้าระวังการกระทำความผิดของผู้ต้องขังในทุกด้านอยู่ตลอดเวลา ยิ่งผู้ต้องขังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ยิ่งก่อปัญหาด้านการควบคุมให้เจ้าหน้าที่ได้มากขึ้นเท่านั้น

3.4 การคุมขังผู้ต้องขังคดีทั่วไปรวมกับผู้ต้องขังคดียาเสพติด

การนำผู้ต้องขังคดีทั่วไปมาขังรวมกับผู้ต้องขังคดียาเสพติดทั้งที่เป็นผู้เสพและผู้ค้า เป็นประเด็นสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการน่านโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เมื่อมีการนำผู้ต้องขังเหล่านั้นมาขังรวมกันจะทำให้ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถ่ายทอดพฤติกรรมการค้ายาเสพติดให้กับผู้ต้องขังคดีทั่วไปให้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อต้องการดึงผู้ต้องขังเหล่านั้นเข้ามาเป็นเครื่องมือในการลักลอบนำยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำ และเมื่อถูกเจ้าหน้าที่จับกุมได้ก็จะให้ผู้ต้องขังอื่นเข้ามารับผิดชอบแทนตน ซึ่งเป็นปัญหาที่ยากต่อการควบคุมและแก้ไข นอกจากนี้ ในปัจจุบันผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมมีจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังคดีทั่วไป ทั้งที่เป็นผู้เสพและผู้ค้า โดยเรือนจำกลางคลองเปรมถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังคดีทั่วไป แต่เมื่อสังคม

เปลี่ยนไปกลายเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยยาเสพติด และเมื่อรัฐบาลทำให้การปราบปรามยาเสพติด จึงทำให้เรือนจำมีจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก เป็นปัญหาที่ยุ่งยากต่อการบริหารจัดการภายในเรือนจำ และการจะนำผู้ต้องขังเหล่านั้นส่งต่อไปคุมขังยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่มีอำนาจหน้าที่การควบคุมผู้ต้องขังคดียาเสพติดโดยเฉพาะ ไม่สามารถจะทำได้ เนื่องจากเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดไม่สามารถรองรับผู้ต้องขังกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีจำนวนมากล้นเรือนจำ/ทัณฑสถาน และผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษสูง (ประหารชีวิต) เกินอำนาจการควบคุม ตลอดจนอยู่ห่างไกลภูมิลำเนา โดยเรือนจำกลางคลองเปรมมีผู้ต้องขังจำนวน 6,439 คน เป็นผู้ต้องขังคดียาเสพติดจำนวน 2,780 คน คิดเป็นร้อยละ 43.17 ของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2553) จึงทำให้การบริหารงานเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นไปด้วยความยากลำบาก ไม่สามารถแยกผู้ต้องขังคดียาเสพติดออกจากผู้ต้องขังคดีทั่วไปได้ โดยง่าย เรือนจำกลางคลองเปรมจึงกลายเป็นสถานที่ในการขยายเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติด ทั้งที่อยู่ภายในเรือนจำและเมื่อพ้นโทษออกไป

โดยสรุป จะเห็นได้ว่าประเด็นปัญหาทางด้านผู้ต้องขัง ถือได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมที่สำคัญประการหนึ่งอันส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของเรือนจำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจาก เรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูงตั้งแต่ 15 ปี-ประหารชีวิต ซึ่งผู้ต้องขังดังกล่าวเป็นผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูง คดีอุกฉกรรจ์ มักไม่ค่อยมีความเกรงกลัวเจ้าหน้าที่หรือความผิดจากการลงโทษที่เกิดจากการกระทำความผิดขึ้นในเรือนจำ เพราะผู้ต้องขังเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความเป็นอาชญากรมืออาชีพ ไม่ว่าอยู่ไหนก็มักจะกระทำความผิดให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จึงทำให้เรือนจำกลางคลองเปรมประสบกับความยากลำบากในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังเหล่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานระบบงานของเรือนจำของ สมบูรณ์ ประสพเนตร (2540) กล่าวว่า การบริหารงานเรือนจำ เป็นการบริหารงานที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนมาก เนื่องจากการบริหารงานเรือนจำเป็นการบริหารงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ ผู้ต้องขัง และ

บุคคลภายนอกที่จะต้องเกี่ยวข้องกับงานเรือนจำ และ สุนันทิพย์ ใจเหล็ก (2545) พบว่า ผู้บริหารสูงสุดในทัณฑสถาน เห็นว่า ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ปัญหาการนำผู้ต้องขังที่เป็นผู้เสพควบคุมรวมกับผู้ค้า ปัญหาจากตัวผู้ต้องขังเป็นปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม และกลุ่มข้าราชการราชทัณฑ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า ผู้เสพมักจะกระทำความผิดระเบียบวินัยของทางเรือนจำเสมอ การประสบปัญหาไม่มีญาติมาเยี่ยม และการกระทำผิดซ้ำ ส่วนปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ค้า ได้แก่ การกระทำความผิดซ้ำ และผู้ค้ามักจะพยายามขยายเครือข่ายขณะถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง เห็นว่า กำหนดโทษที่ผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรมได้รับเป็นอุปสรรคสำคัญในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม เช่นเดียวกับรายงานการศึกษาวิจัยของ กรมราชทัณฑ์, สำนักวิจัยและพัฒนากระบวนการราชทัณฑ์, กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ (2552) พบว่า กลุ่มข้าราชการราชทัณฑ์ เห็นว่า ปัญหาผู้ต้องขังมีอิทธิพล มีเงินสามารถทำทุกอย่างได้ถึงแม้จะอยู่ในเรือนจำ ปัญหาการเลือกปฏิบัติเนื่องจากมีเด็กฝากเป็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติด้านการควบคุมผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมรายสำคัญ

4. ปัญหาทางด้านโทรศัพท์มือถือ (เครื่องมือที่ใช้ในการกระทำความผิด)

ในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา เรือนจำทั่วโลกต่างต้องประสบกับปัญหาที่กลาย เป็นปัญหาใหญ่ของเรือนจำ คือ ปัญหาผู้ต้องขังลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้าไปใช้ในเรือนจำไม่ว่าจะเป็นเรือนจำที่มีความมั่นคงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเช่น เรือนจำในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งโทรศัพท์มือถือเป็นหนึ่งในสิ่งของต้องห้ามที่ห้ามไม่ให้มีการนำเข้ามาในเรือนจำไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังหรือเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำแห่งหนึ่งที่ต้องประสบกับปัญหาผู้ต้องขังลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาใช้ในเรือนจำ เพื่อใช้ในการติดต่อบุคคลที่ต้องการติดต่อ และเพื่อก่ออาชญากรรม ซึ่งมีทั้งในลักษณะการลักลอบนำเข้ามาเพื่อใช้ในการส่วนตัว และการลักลอบนำโทรศัพท์เข้ามาเพื่อใช้ร่วมกันของผู้ต้องขัง โดยเส้นทางการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้าไปภายในเรือนจำ ประกอบด้วย 3 เส้นทางหลัก ได้แก่ รถยนต์ขนส่งของ การโยนข้ามกำแพง บุคคลเข้า-ออกเรือนจำ โดยเฉพาะยานพาหนะเข้า-ออกเรือนจำกลางคลองเปรมมีจำนวนมากถึงวันละ 30 เที่ยว และเมื่อมีการลักลอบนำโทรศัพท์ มือถือเข้าไปในเรือนจำได้แล้ว จะมีการนำไปพักไว้ยังร้านค้าสงเคราะห์

ผู้ต้องขัง และภายในแดนต่าง ๆ ซึ่งมีกลไกที่สำคัญในการลำเลียงโทรศัพท์ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม คือ ผู้ต้องขังทั่วไป ผู้ช่วยเหลือ ผู้ช่วยงาน และผู้ต้องขังงานบริการแดนต่าง ๆ เมื่อมีการลำเลียงโดยผู้ต้องขังดังกล่าวแล้วจะส่งต่อให้ผู้สั่งซื้อหรือผู้ใช้ (ผู้ต้องขัง) จนมาถึงผู้ต้องขังรับจ้างถือ หรือที่เรียกในเรือนจำว่าพวกกล้วยลื้อ หรือชาบูไร (กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางคลองเปรม, 2553ค) จะเห็นได้ว่าการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรมนับเป็นปัญหาสำคัญที่สร้างความเสียหายอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงของเรือนจำ เนื่องจากผู้ต้องขังมีการลักลอบใช้โทรศัพท์ในการก่ออาชญากรรม โดยเฉพาะการลักลอบทำให้ติดต่อซื้อ-ขายยาเสพติดกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกเรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งปัญหาการใช้โทรศัพท์มือถือในเรือนจำกลางคลองเปรมของผู้ต้องขังเป็นเรื่องที่น่าวิตก เพราะเมื่อรัฐบาลทำให้การปราบปรามยาเสพติดและนำผู้ต้องขังเหล่านั้นมาคุมขังไว้ที่เรือนจำกลางคลองเปรมตามกระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นการตัดผู้ต้องขังออกจากวงจรของขบวนการค้ายาเสพติดและทำให้ขบวนการค้ายาเสพติดหมดไปจากสังคมไทย แต่ในความเป็นจริง แม้ผู้ต้องขังจะถูกควบคุมตัวไว้ในเรือนจำกลางคลองเปรม กลับมีความสามารถที่จะใช้โทรศัพท์มือถือดำเนินธุรกิจผิดกฎหมายในการก่ออาชญากรรมและค้ายาเสพติดกับเครือข่ายภายนอกได้ เหตุผลหนึ่งที่ทำให้โทรศัพท์มือถือแพร่ระบาดในเรือนจำกลางคลองเปรมอันอาจสืบเนื่อง มาจากราคาที่ผู้ต้องขังจ่ายให้กับ ผู้ที่นำโทรศัพท์มือถือเข้ามาให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำนั้นมีราคานับแสนบาท จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้มีบุคคลมีความพยายามทำการลักลอบนำโทรศัพท์ มือถือเข้ามาในเรือนจำกลางคลองเปรมให้กับผู้ต้องขังเพื่อใช้ในการติดต่อกับเครือข่ายค้ายาเสพติด เรือนจำกลางคลองเปรมจึงได้มีการจับกุมตรวจค้นภายในเรือนจำกลางคลองเปรมอย่างสม่ำเสมอ ในปีงบประมาณปี พ.ศ. 2553 พบโทรศัพท์มือถือเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากตารางแสดงข้อมูลสถิติด้านล่างนี้

ตาราง 4

สถิติการตรวจจับโทรศัพท์มือถือที่ได้จากการจู่โจมตรวจค้น ในปีงบประมาณ 2553

เดือน	การจู่โจมตรวจค้น			
	กรณีพิเศษ/ ครั้ง	โทรศัพท์มือถือ/ เครื่อง	กรณีปกติ/ ครั้ง	โทรศัพท์มือถือ/ เครื่อง
ตุลาคม	11	26	37	10
พฤศจิกายน	18	37	57	25
ธันวาคม	12	25	40	10
มกราคม	9	58	41	9
กุมภาพันธ์	9	43	50	7
มีนาคม	15	58	60	10
เมษายน	8	29	44	1
พฤษภาคม	14	16	49	1
มิถุนายน	11	11	53	5
กรกฎาคม	16	43	56	5
สิงหาคม	18	64	52	7
กันยายน	10	20	54	0
รวม	151	430	593	90

ที่มา. จาก สรุปผลการดำเนินการจู่โจมตรวจค้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

(หน้า 5), โดย เรือนจำกลางคลองเปรม กรมราชทัณฑ์, 2553ค, นนทบุรี: ผู้แต่ง.

จะเห็นได้ว่า การจู่โจมตรวจค้นของเรือนจำกลางคลองเปรมสามารถทำให้การตรวจจับโทรศัพท์มือถือได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการจู่โจมตรวจค้นในกรณีพิเศษ (การจู่โจมตรวจค้นกรณีพิเศษของเรือนจำกลางคลองเปรม และการจู่โจมตรวจค้นของส่วนราชทัณฑ์พิเศษ กรมราชทัณฑ์) ในปีงบประมาณ 2553 สามารถตรวจจับโทรศัพท์มือถือได้จำนวน 430 เครื่อง และการจู่โจมกรณีปกติที่สามารถตรวจจับได้

จำนวน 90 เครื่อง ซึ่งปัญหาการลักลอบมีและใช้โทรศัพท์มือถือในเรือนจำกลางคลอง-
เปรมถือเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคงในการบริหารงานเรือนจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ
กรณีที่ผู้ต้องขังใช้โทรศัพท์มือถือในการก่ออาชญากรรมในการติดต่อกับเครือข่ายค้ายา-
เสพติดเพื่อทำให้ติดต่อซื้อขายยาเสพติด

โดยสรุป ปัญหาการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาไว้ในเรือนจำกลาง-
คลองเปรม เป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของเรือนจำ เพราะหากผู้ต้องขัง
สามารถลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้าไปไว้ในเรือนจำได้แล้ว ย่อมทำให้ผู้ต้องขังที่เป็น
อาชญากรสามารถก่ออาชญากรรมให้เกิดขึ้นในสังคมภายนอกได้ โดยเฉพาะการลักลอบ
ติดต่อกับเครือข่าย ที่เป็นขบวนการค้ายาเสพติดในการติดต่อซื้อขายยาเสพติดภายใน
เรือนจำได้ตลอดเวลา การลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาไว้ในเรือนจำกลางคลอง-
เปรมนอกจากจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของเรือนจำกลางคลองเปรมแล้ว ยังเป็น
ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย บ้านเมืองด้วย เพราะแม้ว่ารัฐบาล
จะมีความพยายามในการปราบปรามยาเสพติดอย่างหนัก เพื่อเป็นการตัดวงจรของขบวน
การค้ายาเสพติดให้หมดไปจากสังคม อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงผู้ต้องขังเหล่านั้นยัง
มีความสามารถในการดำเนินธุรกิจผิดกฎหมายให้เกิดขึ้นในสังคมได้ต่อไป ซึ่งสอดคล้อง
กับการศึกษาของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า
ปัญหาการลักลอบนำเข้าและใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในเรือนจำได้กลายเป็นปัญหาใหญ่ใน
การบริหารงานของเรือนจำทั่วโลก และรายงานการศึกษาวิจัยของ กรมราชทัณฑ์
สำนักงานวิจัยและพัฒนากระบวนการราชทัณฑ์, กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ (2552)
พบว่า กลุ่ม ผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน เห็นว่า ปัญหาสำคัญที่สุดที่
เกิดขึ้นในการปฏิบัติด้านการควบคุมผู้ต้องขังคดียาเสพติดรายสำคัญ คือ การนำโทรศัพท์-
มือถือเข้าเรือนจำเพื่อส่งซื้อขายยาเสพติดในเรือนจำ เนื่องจากขาดระบบการป้องกันการนำ
โทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำ

5. ปัญหาทางด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาทางด้านกฎหมายที่บังคับใช้กับผู้ต้องขัง ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ นับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การป้องกันและ
ปราบปราม ยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมประการหนึ่ง เพราะผู้ต้องขังที่กระทำ

ความผิดขึ้นในเรือนจำกลางคลองเปรมส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูงในคดีอุกฉกรรจ์ และผู้ต้องขังบางคนเป็นพวกรับจ้าง (พวกล้วลื้อหรือชามูไร) ในการถือยาเสพติดหรือโทรศัพท์มือถือ เพื่อแลกกับค่าจ้างจำนวนมาก จึงไม่เกรงกลัวกับโทษที่จะได้รับที่มีกำหนดโทษไม่สูง ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ดังนี้

5.1 หมวด 8 วินัย

มาตรา 35 เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำความผิดวินัย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่พิจารณาโดยอ่องแท้ แล้วลงโทษสถานหนึ่งสถานใดหรือหลายสถาน ดังต่อไปนี้

1) ภาคทัณฑ์

2) งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนด

3) ลดชั้น

4) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อไม่เกิน 3 เดือน เว้นไว้แต่ กรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

5) ลดหรือลดประโยชน์และรางวัลทั้งหมด หรือแต่บางส่วนบางอย่าง

6) ขังเดี่ยวไม่เกิน 3 เดือน

7) ขังห้องมืดไม่มีเครื่องหลับนอน ไม่เกิน 2 วัน ในสัปดาห์หนึ่ง

โดยความเห็นชอบของแพทย์

8) เขียนคราวหนึ่งไม่เกิน 20 ที ในความควบคุมของแพทย์ แต่ห้ามเขียนคราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลา 30 วันจากวันที่เขียนคราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิง ห้ามเขียน

9) ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 32 (6)

5.2 หมวด 12

ความผิดเกี่ยวกับเรือนจำ

มาตรา 45 ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ดี หรือบังอาจรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามา หรือเอาออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำที่ดี ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ หรือ

กรมราชทัณฑ์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในเรือนจำโดยฝ่าฝืนบทมาตรานี้ ให้ริบเป็นของแผ่นดิน

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 หมวด 8 วินัย และหมวด 12 ความผิดเกี่ยวกับเรือนจำ จะเห็นว่า บทลงโทษทางวินัยที่ใช้บังคับกับผู้ต้องขังมีโทษน้อยมาก จึงทำให้ผู้ต้องขังไม่เกรงกลัวต่อความผิดที่ได้กระทำขึ้นมาภายในเรือนจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องขังที่คุมขังในเรือนจำกลางคลองเปรมส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังในคดีอุกฉกรรจ์ที่มีกำหนดโทษสูง จึงไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษที่จะได้รับ ซึ่งบางคนกระทำความผิดซ้ำซาก และเรือนจำกลางคลองเปรมได้ทำให้ลงโทษลดชั้นเป็นผู้ต้องขังชั้นเลวมาก ซึ่งเป็นชั้นต่ำสุด จนไม่สามารถที่จะทำให้ลดชั้นได้อีกแล้ว และการตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกเช่นเดียวกัน เจ้าหน้าที่ได้ทำให้ตัดจนหมดไม่เหลือวันที่จะทำให้ตัดลดได้อีก รวมทั้งการลงโทษทางวินัยด้วยการลงโทษลดชั้น และตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนตามกำหนดโทษของความผิด เป็นต้น ไม่มีความเหมาะสมกับความผิดที่ผู้ต้องขังกระทำความผิดขึ้น เพราะเป็นกำหนดโทษที่น้อย ซึ่งผู้ต้องขังมักไม่เข็ดหลาบกับความผิดที่ได้กระทำ เนื่องจากผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นอาชญากรมืออาชีพ ยากต่อการแก้ไขพฤติกรรมเสียได้ การลงโทษผู้ต้องขังด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้น อาจไม่ได้ผลตามที่ต้องการ และบทลงโทษความผิดเกี่ยวกับเรือนจำ ในหมวด 12 ที่บุคคลต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ได้กระทำความผิดขึ้น มีกำหนดโทษที่จะได้รับไม่สูงมากนัก จึงทำให้มีผู้ที่ต้องการกระทำความผิดเพื่อแลกกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจำนวนมากนับแสนบาท ในการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือ หรือยาเสพติดเข้าไปในเรือนจำกลางคลองเปรมให้กับผู้ต้องขังจำนวนมาก

นอกจากนี้ บทลงโทษในมาตรา 35 (5) (6) หมวด 8 ว่าด้วยวินัยของผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ยังได้มีการออกระเบียบและมีหนังสือกำชับให้เรือนจำต่าง ๆ ไม่ให้มีการลงโทษผู้ต้องขังตามบทบัญญัตินั้น โดยกรมราชทัณฑ์กำลังมีการเสนอให้มีการยกเลิกบทลงโทษทั้งสองอนุมาตรา ตามมาตรา 35 ดังกล่าวต่อไป

โดยสรุป บทลงโทษที่บังคับใช้กับผู้ต้องขังในปัจจุบัน มีกำหนดโทษที่ไม่สูง จึงทำให้ผู้ต้องขังมักไม่เกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ต้องขังรายสำคัญที่มีอิทธิพลและเงินจะมีลูกน้องซึ่งเป็นผู้ต้องขังอื่น (พวกกลัวล้อหรือขามูไร) รับผิดชอบเพื่อ

แลกกับเงินค่าจ้าง รวมทั้งผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรมมีกำหนดโทษสูง เป็นอาชญากรมืออาชีพร หากจะต้องได้รับโทษเพิ่มขึ้นอีก จึงไม่มีความเกรงกลัวกำหนดโทษที่จะได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับกำหนดโทษที่ได้รับอยู่แล้ว หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำความผิด เช่น ผู้ต้องขังกำหนดโทษตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต หรือแม้กระทั่งผู้ต้องขังกำหนดโทษสูงอื่น ๆ ที่มีกำหนดโทษ เนื่องจากผู้ต้องขังที่ทำความผิดเหล่านี้มีความเป็นอาชญากรมืออาชีพ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนจึงต้องการที่จะทำความผิดให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การที่จะต้องได้รับโทษให้จำคุกต่อไป ผู้ต้องขังจึงไม่มีความเกรงกลัว เนื่องจากการต้องโทษคุมขังอยู่ในเรือนจำมีลูกน้องที่เป็นบริวารรับใช้อยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ข้างในหรือข้างนอกเรือนจำไม่ได้มีความเดือดร้อนอะไร เป็นผู้ต้องขังที่มีอิทธิพลและเงิน และเมื่อมีการย้ายไปคุมขังยังแดนอื่น หรือเรือนจำอื่น ผู้ต้องขังเหล่านี้ มักทำให้ร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่ต่อกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม หรือองค์กรอิสระต่าง ๆ ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ประสบกับความยากลำบากเพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ นอกจากนี้ หากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มงวด ผู้ต้องขังไม่สามารถจะทำอะไรได้สะดวกตามความต้องการ มักจะทำให้กลั่นแกล้งร้องเรียนต่อกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม หรือองค์กรอิสระอื่น ๆ เพื่อกลั่นแกล้งเจ้าหน้าที่ที่เป็นปรปักษ์กับตน เนื่องจากเข้าไปขัดขวางผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ต้องขังค้ายาเสพติดที่มีอิทธิพล ทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ เจ้าหน้าที่จึงมักหมดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมนทิพย์ ใจเหล็ก (2545) พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ เห็นว่า กฎหมายราชทัณฑ์และรัฐธรรมนูญไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติด และรายงานการศึกษาวิจัยของ กรมราชทัณฑ์, สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ (2552) พบว่า กลุ่มผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการ ทัณฑสถาน เห็นว่า การขาดสภาพบังคับทางกฎหมายกับผู้ต้องขังเป็นปัญหาและอุปสรรค

6. ปัญหาการทำงานทางด้านการข่าว (การติดต่อไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงาน)

การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม เรื่องที่สำคัญในการดำเนินงานประการหนึ่ง นั่นคือ การดำเนินงานด้านการข่าว ซึ่งถือได้

ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในเรือนจำกลางคลอง-
เปรมเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เหตุผลหนึ่งอันอาจสืบเนื่องมาจากระบบการทำงานของ
เรือนจำกลางคลองเปรมจำเป็นต้องติดต่อกันเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ดังนั้น
งานด้านการข่าวจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดใน
เรือนจำกลางคลองเปรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากการทำงานด้านการข่าวเป็นไปด้วยดี
มีเทคนิค วิธีการ และแหล่งข้อมูลในการหาข่าวในการกระทำความผิดของผู้ต้องขังที่ดี
การแก้ไขปัญหามารยาทของยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมย่อมมีความ-
ก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง แต่ในด้านตรงกันข้ามหากการข่าว
ไม่ดี เชื่อถือไม่ได้ย่อมทำให้มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้าไปในเรือนจำกลางคลองเปรม
ได้ง่าย งานด้านการข่าว จึงกลายเป็นปัญหาการทำงานของเรือนจำกลางคลองเปรม
ประการหนึ่ง เพราะผู้ต้องขัง ที่เป็นสายข่าวบางครั้งมักให้ข่าวเฉพาะพวกผู้ต้องขังที่
กระทำความผิดเพียงเล็กน้อย หรือที่ไม่ใช่ พรรคพวกของตน หรือการกลั่นแกล้ง
เจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขังด้วยกันเองในการให้ข่าวตามตู้ที่เปิดรับให้ผู้ต้องขังได้แจ้งเบาะแส
เกี่ยวกับการลักลอบกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดทั้งผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้อง ผู้ต้องขังมีความเกรงกลัวด้านความปลอดภัยจากผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรม
ค้ายาเสพติด เพราะมีการเฝ้าระวังการให้ข่าวของผู้ต้องขังโดยจับตาดูว่าผู้ต้องขังรายใด
เดินเข้าไปใกล้ตู้นั้นหรือไม่ ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้
แจ้งเบาะแสมานจนจดหมายปิดผนึกโดยทั่วไป นอกจากนี้ผู้ต้องขังที่เป็นสายข่าว หรือ
ผู้ต้องขังอื่น ๆ ที่ให้ข่าวแก่ทางเรือนจำยังมีความเป็นกังวลในเรื่องความปลอดภัยของ
ตนเองที่อาจจะเกิดขึ้นจากการให้ข่าว เพราะผู้ต้องขังที่กระทำความผิดในลักลอบ
ค้ายาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่มีอิทธิพลกว้างขวางทั้ง
ในเรือนจำและภายนอกเรือนจำ มีอำนาจ และมีเงิน มีเครือข่ายอยู่ทั้งภายในและภายนอก
เรือนจำ เพราะแม้แต่เจ้าหน้าที่เองยังเกรงกลัวผู้ต้องขังที่มีอิทธิพลเหล่านั้น จึงเป็นเหตุผล
อีกประการหนึ่ง ที่ทำให้ผู้ต้องขังที่เป็นสายข่าวไม่กล้าที่จะให้ข่าวที่มีความสำคัญอันอาจ
กระทบต่อความปลอดภัยของผู้ต้องขังเหล่านั้นได้ เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมเป็น
สังคมแคบที่เต็มไปด้วยผู้ที่กระทำความผิดและมีกำแพงล้อมรอบ หากมีอะไรผิดพลาด
เกิดขึ้นย่อมไปไหนไม่รอด หรือไม่ก็อาจถูกย้ายเรือนจำไปอยู่ที่อื่นซึ่งไม่รู้ว่าจะมีเครือข่าย

ของกลุ่มผู้ต้องขังค่ายาเสพติดหรือไม่ เพราะผู้ต้องขังเหล่านี้มีเครือข่ายที่ใหญ่ นอกจากนี้เรือนจำกลางคลองเปรมเป็นสังคมซึ่งเต็มไปด้วยผู้ที่กระทำความผิดและถูกล้อมรอบด้วยกำแพงเรือนจำ แตกต่างจากสังคมภายนอกซึ่งเป็นสังคมที่ทุกคนต้องการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้หมดไปจากสังคม จึงกล่าวได้ว่าการหาข่าวจากผู้ต้องขังไม่ใช่เรื่องที่ย่ายเลยทีเดียว จำเป็นจะต้องมีเทคนิคและวิธีการที่ดีในการหาข่าวจากผู้ต้องขังเพื่อให้ได้ข่าวที่เชื่อถือได้ เพราะการจะหาข่าวด้วยวิธีการอื่นแทบไม่ความเป็นไปได้ ปัญหาการทำงานทางด้านการข่าวในเรือนจำกลางคลองเปรมจึงเป็นงานที่มีความยากลำบากที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมที่สำคัญ ซึ่งถ้าการทำงานด้านการข่าวดีและช่วยให้การทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประสบความสำเร็จยาเสพติดย่อมหมดไปหรือลดน้อยลง เช่น เรือนจำกลางคลองเปรมสืบทราบว่า มีนักโทษเด็ดขาดชายรายหนึ่งได้ร่วมกับนักโทษชายคดียาเสพติดอีกหลายคนติดต่อสั่งซื้อยาบ้าจากเครือข่ายภายนอก 2,200 เม็ด เพื่อนำเข้ามาในเรือนจำโดยซุกซ่อนไว้ในหอยแครง โดยกลุ่มผู้ลักลอบค้ายาบ้าจะนำยาบ้าห่อมัดด้วยพลาสติก ห่อละ 25 เม็ด ยัดใส่ไว้ในเปลือกหอยแครงที่ถูกแกะเนื้อออก แล้วหอยอดปิดปากเปลือกหอยด้วยกาว จึงนำกำลังเข้าตรวจค้นห้องขัง 211 แคน 2 หรือแคนความมั่นคงสูง สามารถยึดยาบ้าที่ซุกไว้ในเปลือกหอยแครงได้รวมทั้งสิ้น 2,200 เม็ด โทรศัพท์มือถือ 1 เครื่อง ก่อนควบคุมตัวนักโทษเด็ดขาดชายมาสอบสวน โดยนักโทษจอมแสบให้การรับสารภาพว่า ยาบ้าดังกล่าวเป็นของตนที่ได้นัดให้ญาติซุกซ่อนไว้ในหอยแครงนำมาส่งให้ขณะเข้าเยี่ยม เป็นต้น (ไทยรัฐออนไลน์, 2552)

โดยสรุป ปัญหาการทำงานทางด้านการข่าวในการให้ผู้ต้องขังเป็นสายข่าวนั้นเป็นการทำงานที่จำต้องอาศัยความรู้และชำนาญในงานที่ทำ นอกจากนี้ยังต้องมีการคัดกรองผู้ต้องขังที่ต้องไว้วางใจได้ จึงเป็นงานที่ยากลำบากประการหนึ่งที่จะต้องหาเทคนิควิธีการที่ดี เช่น การให้คำตอบแทน หรือรางวัลสูงใจให้กับผู้ต้องขัง เป็นต้น ที่อาจทำให้ผู้ต้องขังหันมาให้ความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น และทำให้งานทางด้านการข่าวของทางเรือนจำกลางคลองเปรมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กล้า ทองขาว (2548)

มองเห็นว่า กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติมีชุดตัวแปรลักษณะขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติที่ส่งผลให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว คือ

- (1) การมีรูปแบบโครงสร้าง องค์กร ตั้งแต่ระดับชาติถึงระดับล่างสุดอย่างเหมาะสม
- (2) ความเป็นเอกภาพของการจัดโครงสร้างองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (3) เจตคติของผู้บริหาร
- ข้าราชการที่นำนโยบายไปปฏิบัติต่อวัตถุประสงค์ของนโยบาย (4) ความเพียงพอของทรัพยากรและเสริมแรงในการสนับสนุนแผนงาน (5) ระดับความคล่องตัวของการไหลเวียนข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงาน (6) ความสามารถของผู้นำในหน่วยงาน (7) ศักยภาพและความผูกพันของทีมงานต่อกิจกรรมที่ปฏิบัติ (8) ความเข้มข้นของความรู้สึกรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานต่อโครงการ (9) การได้รับประโยชน์ของหน่วยงานจากแผนงาน และ (10) ผลของโครงการตกเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ

7. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม เนื่องจากปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคมภายนอก เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งหากสังคมภายนอกยังเต็มไปด้วยการแพร่ระบาดของยาเสพติด ย่อมส่งผลกระทบต่อเรือนจำกลางคลองเปรมได้เช่นเดียวกันกับสังคมภายนอกทั่วไป โดยสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยในปัจจุบัน จะพบได้ว่ามีผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมยังคงมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยในปี 2553 มีจำนวน 108,783 คน เพิ่มขึ้น จากปี 2552 ที่มีจำนวน 99,341 คน หรือเพิ่มขึ้น 9,442 คน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2553) ซึ่งอาจมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทุกวัน นอกจากนี้จะเห็นได้จากจำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำทั่วประเทศ มีจำนวน 122,947 คน คิดเป็นร้อยละ 56.94 ของผู้ต้องขังในคดีทั่วไปที่มีจำนวน 215,939 คน (กรมราชทัณฑ์, กองแผนงาน, 2553) หากสถานการณ์ยังเต็มไปด้วยยาเสพติด

เรือนจำกลางคลองเปรมย่อมได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน เพราะโดยสภาพทางสังคมของเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยผู้ที่กระทำความผิดทั้งคดีทั่วไป ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่มีพฤติการณ์เสพยาเสพติด และผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีพฤติการณ์เสพยาเสพติดอยู่แล้ว จึงทำให้เรือนจำกลางคลองเปรมตกเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการค้าขายยาเสพติด และหนีไม่พ้นปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ผู้ต้องขัง หรือญาติ หรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องพยายามทำให้เกิดการลักลอบนำยาเสพติดเข้าไปในเรือนจำ นอกจากนี้ ผู้ต้องขังบางคนมีความเป็นอาชญากรโดยมีอาชีพไม่ว่าอยู่ที่ไหนย่อมมีความต้องการที่จะกระทำความผิดในการก่ออาชญากรรมให้เกิดขึ้นเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการส่งทางโทรศัพท์หรือผ่านช่องทางการเยี่ยมญาติ เพื่อส่งการให้เครือข่ายทำการค้าขายยาเสพติดแทนตน เป็นต้น ดังนั้น หากสังคมภายนอกเป็นสังคมที่ปลอดจากการแพร่ระบาดของยาเสพติด การนำผู้ต้องขังเหล่านี้เข้ามาคุมขังไว้เพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติดในสังคมย่อมได้ผลตามที่ได้คาดหวังไว้

ประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2552 ที่ผ่านมามีต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ เช่น วิกฤติเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านการเมืองและความสมานฉันท์ของชาติ เป็นต้น ที่มีส่วนกระทบกับประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจจึงกลายเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ไม่ใช่ประเทศที่มีความร่ำรวยทางเศรษฐกิจเหมือนประเทศทางยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา การดำเนินงานจึงมีข้อจำกัดหลายด้านและไม่สามารถจะดำเนินงานได้เหมือนกับประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้การได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมไม่เพียงพอตามความต้องการ และกลายเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่เรือนจำกลางคลองเปรมประสบ ซึ่งมีความจำเป็นต้องหาแนวทางในการดำเนินการตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายใต้สถานการณ์ที่เรือนจำกลางคลองเปรมมีข้อจำกัด นอกจากนี้ จากการที่ประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ จึงมีผู้คนบางส่วนหวังรวยทางลัดด้วยการหันเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ทำให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มจำนวนมากขึ้น และนำมา

ซึ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมที่มีความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น และปัญหาดังกล่าวจึงถูกลามเข้ามาภายในเรือนจำกลางคลองเปรม

นอกจากนี้ ปัญหาทางด้านการเมืองเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการดำเนินนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม เพราะการได้รับงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงาน อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี หรือแม้กระทั่งการให้ความเห็นชอบในการแก้ไขกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเรือนจำกลางคลองเปรมมักเป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของฝ่ายการเมือง หากฝ่ายการเมืองให้ความสำคัญและเข้าใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ย่อมมีผลทำให้การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมมีความคล่องตัวเพิ่มมากขึ้น

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม นั่นคือปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2548) มองเห็นว่ากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติมีชุดตัวแปรการสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่นที่ส่งผลให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว คือ (1) การสนับสนุนทางด้านการเมืองจากผู้มีอำนาจ กลุ่มพลังและองค์กรที่ใช้อำนาจหรือใช้ทรัพยากร ผลักดันกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (2) การสนับสนุนทางด้านวิชาการ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยีจากส่วนกลางและท้องถิ่น และ (3) การสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ด้านการใช้ทักษะเทคนิค และความสามารถเชิงการจัดการขององค์กรและบุคคลในท้องถิ่น

สรุป ประเด็นสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติทั้ง 7 ด้านดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรม เพราะเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ อันส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติส่วนรวมด้วยเช่นกัน เพราะเมื่อรัฐบาลมีการปราบปรามการค้ายาเสพติดของขบวนการค้ายาเสพติด และมีการนำผู้ที่กระทำความผิดเหล่านั้นมาคุมขังไว้ที่เรือนจำซึ่งถือได้ว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายใน

กระบวนการยุติธรรมที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการตัดวงจรขบวนการค้ายาเสพติดให้หมดไปจากสังคม แต่ในความเป็นจริง ผู้ที่กระทำความผิดเหล่านั้นกลับมีความพยายามกระทำความผิดขึ้นภายในเรือนจำกลางคลองเปรมขึ้นอีก ด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าเรือนจำกลางคลองเปรมจะมีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากเรือนจำกลางคลองเปรมต้องประสบปัญหาและอุปสรรคหลายด้านดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร หากเรือนจำกลางคลองเปรมไม่ได้รับการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น การตัดวงจรของขบวนการค้ายาเสพติดให้หมดไปจากสังคมภายนอกคงไม่เป็นผล และปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งสังคมภายนอกและภายในเรือนจำกลางคลองเปรมยังคงดำเนินอยู่ต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้